



T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TEKNOLOJİ
BAĞIMLILIKLARI VE ÇALGI PERFORMANS YÖNETİMİ ÖZ
YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERİÇ YİĞİT KÖKER

ORCID: 0009-0007-5932-5562

BURSA 2025



T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TEKNOLOJİ
BAĞIMLILIKLARI VE ÇALGI PERFORMANS YÖNETİMİ ÖZ
YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERİÇ YİĞİT KÖKER

ORCID: 0009-0007-5932-5562

Danışman

Prof. Dr. Hatice ONURAY EĞİLMEZ

BURSA 2025

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Meriç YİĞİT KÖKER

02.07.2025

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK ONAYI

“Müzik Öğretmeni Adaylarının Teknoloji Bağımlılıkları ve Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezi Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Meriç YİĞİT KÖKER

Danışman
Prof. Dr. Hatice ONURAY EĞİLMEZ

Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Rasim Erol DEMİRBATIR

JÜRİ ONAY SAYFASI

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda 802241009 numara ile kayıtlı Meriç Yiğit Köker'in hazırladığı “Müzik Öğretmeni Adaylarının Teknoloji Bağımlılıkları ve Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi” konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 02/07/2025 günü 14:00-15:30 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **başarılı** olduğuna **oy birliği** ile karar verilmiştir.

Sınav Komisyonu Başkanı (Danışman)

Prof. Dr. Hatice ONURAY EĞİLMEZ

Bursa Uludağ Üniversitesi

WoS ResearcherID: AAG-8526-2021

Scopus Author ID: [36543921700](https://orcid.org/0000-0002-4880-2200)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4880-2200>

Üye

Doç. Dr. Doruk ENGÜR

Bursa Uludağ Üniversitesi

WoS ResearcherID: I-9833-2017

Scopus Author ID: [57205619845](https://orcid.org/0000-0002-1337-9828)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1337-9828>

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİRTAŞ

Pamukkale Üniversitesi

WoS ResearcherID: NNG-5784-2025

Scopus Author ID: 57205612492

ORCID:0000-0003-3357-6666

ÖN SÖZ

Bu tez çalışması, çok uzun soluklu bir araştırma sürecinin, sabrın, merakın, mücadelenin ve inancın ürünüdür. Müzik öğretmeni adaylarının çalgı performans yönetimi süreçlerine yönelik öz yeterlik algıları ile günümüzün kaçınılmaz bir gerçeği olan teknoloji bağımlılıkları arasındaki ilişkiyi incelemek, hem kişisel hem de akademik olarak önemli bir yolculuk oldu.

Bu süreçte en büyük destekçim, kıymetli danışmanım Sayın Prof. Dr. Hatice Onuray Eğilmez'e teşekkürlerimi sunmak isterim. Engin bilgi birikimi, titizlikle yaptığı yönlendirmeleri ve sabrı ile araştırmamın her aşamasında bana ilham oldu. Tezimin şekillenmesinde katkıda bulunan tüm akademisyenlere, ölçme araçlarının geliştiricilerine ve araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrencilere içtenlikle teşekkür ederim.

Ayrıca, araştırma sürecinde beni motive eden, anlayış ve desteğiyle yanımda olan eşime, kızıma, aileme, dostlarıma ve müzikle bağımı hep güçlü tutmamı sağlayan öğrencilerime minnettarım. Bu çalışmayı, hem kendini geliştirmeye hevesli müzik öğretmeni adaylarına hem de dijital çağın zorluklarıyla baş etmeye çalışan tüm öğretmenlere bir katkı olması umuduyla sunuyorum.

Her bir nota gibi, bu sayfalar da emekle yazıldı. Şimdi, bir ritim tutturduğum bu yolculuk, yeni melodilere ilham olması dileğiyle tamamlanıyor.

Meriç YİĞİT KÖKER

Bursa, 2025

ÖZET

Yazar Adı ve Soyadı	Meriç YİĞİT KÖKER
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tezin Niteliği	Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	XIII + 79
Mezuniyet Tarihi	02/07/2025
Tez Danışmanı	Prof. Dr. Hatice ONURAY EĞİLMEZ

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TEKNOLOJİ BAĞIMLILIKLARI VE ÇALGI PERFORMANS YÖNETİMİ ÖZ YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ

Bu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarının cinsiyet, üniversitede eğitim alma yılı, genel akademik başarı düzeyi, mezun olunan lise türü, internet kullanım süresi ve çalgı çalışma süresi gibi değişkenler doğrultusunda incelenmesi ve teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören 104 müzik öğretmeni adayı üzerinde yürütülmüştür. Çalışmada, değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla ilişkisel tarama modeli kapsamında nicel bir yöntem benimsenmiştir. Veriler Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ve Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlik Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Pearson korelasyon analizi ve basit doğrusal regresyon yöntemi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda; erkeklerin ve internette uzun süre geçiren öğrencilerin daha yüksek teknoloji bağımlılığı puanlarına sahip olduğu belirlenmiştir. Çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında, sahne yönetimi ve yürütücü biliş/motivasyon yönetimi boyutlarında erkek öğrencilerin lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Üniversite eğitim yılına göre yürütücü biliş ve motivasyon yönetimi alt boyutunda 4. sınıf ve üzeri olanlarda bu becerilerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Genel akademik not ortalamaları

yüksek olan öğrencilerin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin günlük çalgı çalma süresi arttıkça, çalgı çalışma yönetimi, zaman yönetimi ve kariyer yönetimi becerilerinin de arttığı görülmüştür. Ayrıca GSL/Konservatuvar mezunu olan öğrencilerin kariyer yönetimi ve çalgı çalışma yönetimi becerilerinde daha iyi oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Araştırma bulguları, teknoloji bağımlılığı ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısının müzik öğretmeni adaylarının mesleki ve bireysel gelişimleri üzerinde önemli etkileri olduğunu ve bu değişkenlerin çeşitli demografik ve bireysel faktörlere göre farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Sözcükler: çalgı performans yönetimi, müzik öğretmeni adayları, teknoloji bağımlılığı

ABSTRACT

Name and Surname	Meriç YİĞİT KÖKER
University	Bursa Uludag University
Institution	Institute of Educational Sciences
Field	Fine Arts Education
Branch	Music Education
Degree Awarded	Master
Page Number	XIII + 79
Degree Date	02 / 07 / 2025
Supervisor	Prof. Dr. Hatice ONURAY EĞİLMEZ

EXAMINING THE TECHNOLOGY ADDICTIONS AND THE PERCEPTIONS OF SELF EFFICIENCY IN INSTRUMENT PERFORMANCE MANAGEMENT OF PRE- SERVICE MUSIC TEACHERS

This study aimed to examine pre-service music teachers' technology addiction and their perceptions of self-efficacy instrument performance management in relation to variables such as gender, grade level in the university, grade points average level, type of high school graduated from, internet usage duration, instrument practice duration, and to determine the relationship between technology addiction and perceptions of self-efficacy instrument performance management. The research was conducted with 104 pre-service music teachers enrolled in the Music Teacher Education Program at Bursa Uludağ University Faculty of Education during the 2024-2025 academic year. The study employed a quantitative research method using a correlational survey model. Data were collected using the Technology Addiction Scale and the Perception of Self-Efficacy in Instrument Performance Management Scale. For data analysis, Independent Samples t-test, One-Way ANOVA, Pearson Correlation Analysis and Simple Linear Regression Analysis were used. The results showed that male students and those who spent more time on the internet had higher levels of technology addiction. In musical instrument performance management self-efficacy perceptions, significant differences were found in favor of male students in the sub-dimensions of stage management and executive cognition/motivation management. Higher executive cognition and motivation management skills were also observed among 4'th year and above students. It was determined that students

with higher overall academic grade point averages had lower levels of technology addiction. As students' daily instrument practice duration increased, improvements were observed in practice management, time management, and career management skills. Furthermore, students who graduated from Fine Arts High Schools or conservatories were found to have better career management and practice management skills. In addition, a significant negative relationship was found between technology addiction and musical instrument performance management self-efficacy. The findings indicate that technology addiction and musical instrument performance management self-efficacy have important impacts on the professional and personal development of pre-service music teachers, and that these variables vary across different demographic and individual factors.

Keywords: musical instrument performance management, pre-service music teachers, technology addiction.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK ONAYI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
ÖN SÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
KISALTMALAR LİSTESİ	xiii

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1.Problem Durumu	1
1.2. Araştırma Soruları.....	1
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi.....	3
1.5. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.7. Tanımlar.....	4

2. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Bağımlılık ve Bağımlılık Türleri	6
2.2. Teknolojinin Kısa Tarihçesi.....	6
2.3. Teknoloji Bağımlılığı	7
2.4. Çalgı Performans Yönetimi	7
2.5. Öz Yeterlik Algısı.....	8
2.6. Teknoloji Bağımlılığı, Çalgı Performans Yönetimi ve Öz Yeterlik Algısı Arasındaki İlişki	9
2.7. İlgili Araştırmalar.....	10

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli	19
-----------------------------	----

3.2. Çalışma Grubu	19
3.3. Veri Toplama Araçları	21
3.3.1. Kişisel Bilgiler Formu	21
3.3.2. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ)	21
3.3.3. Çalgı Performans Yönetimi Yeterlik Algısı Ölçeği (ÇPYÖYÖ)	22
3.3.4. Ölçekler ve Alt Boyutlarına İlişkin İstatistikî Bulgular	23
3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi	25

4. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1. Birinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar	27
4.2. İkinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar	29
4.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar	33
4.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar	35
4.5. Beşinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar	37
4.6. Altıncı Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar	40
4.7. Yedinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar	43
4.7.1. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki	46
4.7.2. Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) ile Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki	46
4.7.3. ÇPYÖYÖ ile Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler	46
4.7.1. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki	46
4.7.2. Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) ile Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki	47
4.7.3. ÇPYÖYÖ ile Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler	47
4.7.4. Teknoloji Bağımlılığının Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Algısına Etkisi	48

5. BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma	50
5.1.1. Birinci Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma	50
5.1.2. İkinci Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma	52
5.1.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma	54
5.1.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma	55
5.1.5. Beşinci Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma	56
5.1.6. Altıncı Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma	58

5.1.7. Yedinci Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma	59
5.2. Öneriler	61
5.2.1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler	61
5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	63
KAYNAKÇA.....	64
EKLER	70
EK 1: Etik Kurul Kararı.....	71
EK 2: Anket ve Ölçekler	72
EK 3: Ölçek Kullanım İzinleri	78
ÖZ GEÇMİŞ.....	79

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo

Sayfa

1	Katılımcılara ait tanımlayıcı istatistikî bulgular	19
2	Çalışmada kullanılan ölçekler ve alt boyutlarının Cronbach's Alpha değerleri	23
3	Katılımcılara uygulanan ölçek ve alt boyutlara ilişkin tanımlayıcı istatistikî bulgular	24
4	Ölçek ve alt boyutların çarpıklık ve basıklık değerleri	26
5	Katılımcıların cinsiyete göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması	27
6	Katılımcıların üniversitede eğitim alma yılına göre ölçek puanlarının karşılaştırılması	30
7	Katılımcıların genel akademik not ortalamasına göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması	33
8	Katılımcıların mezun oldukları okul türüne göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması	36
9	Katılımcıların internette geçirdikleri süreye göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması	38
10	Katılımcıların günlük çalgı çalma süresine göre ölçek puanlarının karşılaştırılması	41
11	Teknoloji Bağımlılık Ölçeği (TBÖ) ve Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) ile alt boyutları arasındaki ilişki	44
12	Öğrencilerin çalgı performans yönetimi üzerine etki eden faktöre yönelik basit regresyon analizi	48

KISALTMALAR LİSTESİ

GSL	:	Güzel Sanatlar Lisesi
TÜİK	:	Türkiye İstatistik Kurumu
MEB	:	Millî Eğitim Bakanlığı

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Günümüz dijital çağında teknoloji, bireylerin yaşamlarının hemen her alanına nüfuz etmiş ve özellikle genç bireyler arasında vazgeçilmez bir unsur hâline gelmiştir. Eğitim süreçlerinden sosyal ilişkilere, gündelik yaşam pratiklerinden sanatsal üretim alanlarına kadar geniş bir etki alanına sahip olan dijital araçlar, kontrolsüz kullanıldığında bireylerin dikkat, zaman yönetimi ve öz düzenleme becerileri üzerinde olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Özellikle davranışsal bağımlılık kategorisinde ele alınan teknoloji bağımlılığı, bireyin dijital araçlara karşı geliştirdiği kontrolsüz bağlılıkla, akademik ve sanatsal performans süreçlerini sekteye uğratabilmektedir. Bu durum, bilişsel yoğunluk ve öz disiplin gerektiren alanlarda öğrenim gören bireyler açısından daha kritik bir hâl almaktadır. Müzik öğretmeni adayları, bireysel çalgı performansı gibi sistematik çalışma ve dikkat gerektiren süreçleri başarıyla yönetmek durumunda olduklarından, onların teknoloji ile olan etkileşim düzeyleri, mesleki yeterliklerinin gelişimi açısından dikkatle incelenmesi gereken bir değişken olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda, teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı arasındaki ilişkinin anlaşılması, müzik eğitimi sürecine önemli katkılar sağlayabilecek niteliktedir.

1.1. Problem Durumu

Teknoloji, insanlık tarihinin ilk dönemlerinden bu yana sürekli bir gelişim göstermiş ve günümüzde bireylerin sosyal, akademik ve mesleki yaşamlarının ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir (Bacanak ve diğerleri, 2003). Özellikle internetin yaygınlaşmasıyla birlikte teknolojik araçların kullanımı küresel ölçekte artış göstermiş; bu artış tüm yaş gruplarında yoğun bir biçimde hissedilmiştir (Dinç, 2015). Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK, 2024) “Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Araştırması” sonuçlarına göre, 16–74 yaş aralığındaki bireylerde internet kullanım oranı 2023 yılında %87,1 iken 2024 yılında %88,8’e yükselmiştir. Bu artış, özellikle genç bireylerde dijital teknolojilere maruz kalma oranını yükseltmekte ve teknoloji bağımlılığı riskini beraberinde getirmektedir.

Covid-19 pandemisi sürecinde eğitimin uzaktan yürütülmesi, bireylerin teknolojik cihazlarla etkileşimini artırmış ve bu durum teknolojiyle kurulan ilişkinin biçimini değiştirmiştir (Ağgöl & Yalçın, 2024). Türkiye’de internet kullanımında dünya ortalamasına kıyasla aşırıya kaçan bir eğilim olduğu ve bu durumun teknoloji bağımlılığı riskini yükselttiği çeşitli araştırmalarla da desteklenmektedir (Ünlü, 2020). Teknoloji bağımlılığı, bireylerin

fiziksel, psikolojik ve sosyal işlevselliklerini olumsuz etkileyen, belirli bir davranışı sürdürme dürtüsünün kontrol edilememesi durumudur (Uzbay, 2009). Teknolojik araçların kontrolsüz biçimde kullanılması, bireylerin dikkat süreçlerini, zaman yönetimini ve akademik başarılarını olumsuz etkileyebilmektedir (Young, 1998). Öğrenciler arasında teknoloji bağımlılığına yönelik davranışların yaygınlaştığı ve bu durumun akademik başarı üzerinde olumsuz etkiler yarattığına dair bulgular mevcuttur (Bülbül ve diğerleri, 2018; Yavuz, 2018; Ulaş & Yılmaz, 2022). Müzik eğitimi bağlamında değerlendirildiğinde, çalgı performansı bireyden yüksek düzeyde dikkat, motivasyon, zaman yönetimi ve öz düzenleme becerileri gerektiren bir etkinlik olarak öne çıkmaktadır. Özellikle müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı performansı süreçlerinde bu becerileri etkili bir biçimde kullanmaları, mesleki yeterlikleri açısından önem arz etmektedir (Zimmerman, 2002). Ancak teknoloji bağımlılığı, bireylerin dikkat ve motivasyon düzeylerini olumsuz yönde etkileyerek performans süreçlerinde aksamalara neden olabilmektedir (Junco, 2012; Erkan ve diğerleri, 2024).

Çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı, bireyin müzikal becerilerini yönetme, performans süreçlerini planlama ve değerlendirme konusunda duyduğu inançları yansıtmaktadır. Bu algının, teknoloji bağımlılığı gibi çevresel ve bireysel faktörlerden etkilenebileceği ifade edilmektedir (McPherson & McCormick, 2006). Nitekim yüksek düzeyde dijital bağımlılık gösteren bireylerde dikkat eksikliği, motivasyon düşüklüğü ve sanatsal performans kalitesinde azalma görüldüğüne dair bulgular da literatürde yer almaktadır (Yılmaz, 2023). Alan yazında, çalgı performans öz yeterlik algısını etkileyen çeşitli değişkenler üzerine yapılmış araştırmalar mevcuttur. Örneğin Pirlibeylioğlu ve Bilgin (2022), söz konusu algının sınıf düzeyi, bireysel çalışma süresi ve çalgı türüne göre değiştiğini belirtmiştir. Üzülen (2022), bireysel çalgı performansına yönelik kaygı ile öz yeterlik inancı arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunduğunu ortaya koymuştur. Onuray Eğilmez (2021) ise psikolojik iyi oluş düzeyinin bireysel çalgı performans kaygısı üzerinde belirleyici bir rol oynadığını ifade etmiştir. Ancak teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı arasındaki ilişkiyi bütüncül biçimde ele alan çalışmalara sınırlı sayıda rastlanmaktadır. Mevcut araştırmaların çoğunluğu, ya yalnızca akademik başarıya odaklanmakta ya da öz yeterlik algısını sınırlı değişkenlerle incelemektedir. Bu nedenle teknoloji bağımlılığı ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısını bir arada değerlendiren, bu iki yapı arasındaki ilişkiyi farklı değişkenler bağlamında ele alan çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu araştırma, söz konusu boşluğu gidermeyi amaçlamakta ve müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algıları arasındaki

ilişkiyi inceleyerek alan yazına katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu bağlamda problem cümlesi “müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılığı düzeyleri ile çalgı performans yönetimine ilişkin öz yeterlik algıları çeşitli değişkenlere göre nasıldır ve teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimine ilişkin öz yeterlik algıları arasında ilişki var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir. Bu genel problem cümlesine açıklık getirebilmesi için aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmaya çalışılmıştır.

.1.2. Araştırma Soruları

- 1- Müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında cinsiyete göre farklılık var mıdır?
- 2- Müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında üniversitede eğitim alma yılına göre farklılık var mıdır?
- 3- Müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında genel akademik not ortalamalarına göre farklılık var mıdır?
- 4- Müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında mezun olunan lise türüne göre farklılık var mıdır?
- 5- Müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında internette (oyun/sosyal ağ/mesajlaşma/web kullanımı) günlük ortalama vakit geçirme süresine göre farklılık var mıdır?
- 6- Müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında çalgılarını günlük ortalama çalışma süresine göre farklılık var mıdır?
- 7- Müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algıları arasında bir ilişki var mıdır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılığı düzeyleri ile çalgı performans yönetimine ilişkin öz yeterlik algılarını çeşitli değişkenler açısından incelemek ve iki değişken arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Çalgı performansı, disiplin, dikkat ve zaman yönetimi gerektiren bir süreçtir. Teknoloji bağımlılığına sahip öğrencilerde, bu becerilerin nasıl etkilendiği üzerine yapılan araştırmalar

sınırlıdır. Bu çalışmanın, teknoloji bağımlılığı ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısının birçok farklı değişkene göre incelenerek aralarındaki ilişkinin belirlenmesi doğrultusunda alanyazına katkı sağlayacağına inanılmaktadır. Alanyazında teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların oldukça sınırlı olması, mevcut çalışmaların daha çok akademik başarı, dikkat eksikliği veya genel performans üzerine odaklanması sebebiyle bu çalışma alandaki bu boşluğu doldurarak alanyazına katkı sunmayı hedeflemesiyle önemli görülmektedir.

1.5. Araştırmanın Varsayımları

Bu çalışmada aşağıdaki varsayımlar benimsenmiştir:

1. Katılımcılar, anket formundaki sorulara içten ve doğru yanıtlar vermiştir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın bulguları, aşağıda ifade edilen sınırlılıklarla birlikte değerlendirilmelidir.

1. Araştırma, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören 104 müzik öğretmeni adayıyla sınırlıdır. Bu nedenle, elde edilen bulguların genellenebilirliği yalnızca bununla sınırlı tutulmalıdır.
2. Araştırma Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeğinden (ÇPYÖYÖ) analiz edilen mevcut veri setiyle sınırlı tutulmuştur. Özellikle çalışmada kullanılan “Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği” 2017 yılında geliştirilmiş olup, ölçekte yer alan maddeler günümüzün hızla değişen dijital teknolojilerine, özellikle yapay zekâ tabanlı uygulamalar ve sosyal medya platformlarındaki dönüşümlere yeterince karşılık veremeyebilir. Bu nedenle, teknoloji bağımlılığına ilişkin bazı güncel davranış biçimlerinin ölçekte yeterince temsil edilmemesi olasıdır.

1.7. Tanımlar

SmartMusic: Çevrim içi etkileşimli müzik eğitim yazılımıdır. Öğrencilere bireysel pratik imkânı sunarken, performanslarını kaydetmelerine, analiz etmelerine ve öğretmenlerinden çevrim içi geri bildirim almalarına olanak tanımaktadır. Nota takibi, metronom ve kayıt özellikleri içermektedir (MakeMusic, t.y.).

JamKazam: Gerçek zamanlı çevrim içi müzik yapma ve prova platformudur. Müzisyenlerin internet üzerinden düşük gecikmeli bağlantı ile eş zamanlı olarak birlikte çalmalarını sağlamaktadır. Ayrıca ses ve video kaydı alma, analiz etme ve paylaşma özellikleri sunmaktadır (JamKazam, t.y.).

Metronom: Metronom, dakikadaki eşit salınım sayısını belirlemeye yarayan ve genellikle tempo takibi için kullanılan mekanik bir cihazdır. Bu yönüyle, kimi zaman “hız ölçer” olarak da adlandırılmaktadır (Devecioğlu, 2023).

Pro Metronome: Mobil cihazlar için geliştirilmiş ileri düzey bir dijital metronom uygulamasıdır. Tempo, aksan, ve ölçü sayısı gibi özellikleri detaylı biçimde ayarlamaya imkân tanır. Hem bireysel çalışma hem de toplu prova süreçlerinde yaygın olarak kullanılmaktadır (EUMLab, t.y.).

Soundbrenner: Taşınabilir, titreşimli metronom özelliği taşıyan giyilebilir bir cihazdır. Müzisyenlerin fiziksel olarak ritmi hissetmelerine olanak tanımaktadır. Aynı zamanda mobil uygulama desteğiyle tempo ve ritim egzersizlerini kişiselleştirmeye yardımcı olmaktadır (Soundbrenner Ltd., t.y.).

Audacity: Açık kaynaklı ses düzenleme ve kayıt yazılımıdır. Müzik çalışmaları sırasında performans kayıtlarının düzenlenmesi, analiz edilmesi ve geri bildirim için kullanılabilir. Çoklu ses kanallarıyla çalışmayı ve gelişmiş ses efektleri uygulamayı mümkün kılmaktadır (Audacity, 2000).

GarageBand: Apple tarafından geliştirilen dijital ses işleme ve müzik üretim yazılımıdır. Kullanıcıların ses kaydetmelerine, müzik üretmelerine ve performanslarını düzenlemelerine olanak tanımaktadır. Aynı zamanda basit düzenleme araçları ve çeşitli enstrüman sesleri sunmaktadır (Apple Inc, t.y.).

Tonara: Öğrencilerin bireysel çalgı pratiğini desteklemek amacıyla geliştirilen çevrim içi bir müzik eğitim platformudur. Öğretmenler tarafından öğrencilere özel olarak atanabilen görevler, interaktif geribildirim sistemleri ve görsel takip araçları sunar. Pratik sürelerini kaydetme, ilerlemeyi izleme ve motivasyon artırıcı oyunlaştırma öğeleriyle bireysel öğrenme sürecini desteklemektedir (Tonara, Inc, 2025).

Modacity: Özellikle bireysel çalgı çalışmaları için tasarlanmış bir uygulamadır. Kullanıcılara planlama, tekrar takibi, kayıt yapma ve analiz gibi özellikler sunar. Aynı zamanda hedef belirleme, odaklanma süreleri oluşturma ve performans gelişimini değerlendirme araçlarıyla, öz düzenleme becerilerinin gelişimine katkıda bulunmaktadır. (Modacity Inc, 2025).

2. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde, araştırmanın dayandığı kuramsal temelleri oluşturan temel kavramlar sistematik bir yaklaşımla incelenmiştir. Çalışmanın amacına uygun olarak öncelikle bağımlılık kavramı genel hatlarıyla tanımlanmakta, ardından teknoloji bağımlılığı çerçevesinde dijital çağın birey üzerindeki etkilerine değinilmektedir. Günümüzde üniversite öğrencileri arasında yaygınlaştığına inanılan teknoloji bağımlılığının, bireylerin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal süreçlerini etkileyen önemli bir olgu hâline geldiği düşünülmektedir. Bu bağlamda, teknoloji kullanım alışkanlıklarının öğrencilerin bireysel performans süreçlerine olan yansımaları da önemli bir inceleme alanı oluşturmaktadır. Araştırmanın özgül bağlamında ise, müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı yönetimi becerileri ile bu beceriler üzerinde etkili olduğu düşünülen öz yeterlik algıları detaylandırılmaktadır. Kavramsal çerçevede, söz konusu olgular arasındaki muhtemel ilişkiler ortaya konularak, araştırmanın kuramsal zemini oluşturulmaktadır.

2.1. Bağımlılık ve Bağımlılık Türleri

Bağımlılık, bireyin belirli bir nesne, davranış ya da maddeye karşı sürekli ve istemsiz bir yönelim geliştirmesi ve bu durumun kişinin yaşamının diğer alanlarında olumsuz etkilere yol açması olarak tanımlanabilir (Peele ve Brodsky, 1975). Başlangıçta çoğunlukla madde kullanımına atıfla ele alınan bağımlılık kavramı, zaman içinde davranışsal yönüyle de ele alınmaya başlanmıştır (Griffiths, 2005). Kumar'a (2014) göre, bağımlılık yalnızca fiziksel bir ihtiyaç değil, aynı zamanda kişinin psikolojik olarak kaçış arayışının da bir yansımasıdır.

Bağımlılık türleri genel hatlarıyla iki ana grupta değerlendirilmektedir: madde bağımlılıkları (örneğin alkol, tütün ürünleri, uyuşturucu maddeler) ve davranışsal bağımlılıklar (örneğin internet, oyun, sosyal medya, alışveriş ve teknoloji gibi) (Grant ve diğerleri, 2010). Özellikle teknolojik araçların yaşamın her alanına entegre olmasıyla birlikte, davranışsal bağımlılıklar daha görünür hâle gelmiş ve bireylerin gündelik yaşam kaliteleri üzerinde önemli etkiler oluşturmuştur. Bu tür bağımlılıkların doğrudan fizyolojik değil; daha çok psikolojik ve bilişsel süreçleri etkilediği, ancak sosyal ilişkiler ve akademik başarı gibi alanlarda ciddi sorunlara yol açabildiği ifade edilmektedir (Kuss ve Griffiths, 2012).

İnternet bağımlılığı kavramı ise ilk kez Young (1998) tarafından psikiyatrik bir bozukluk biçiminde ele alınmış ve bireylerin interneti denetimsiz şekilde kullanmalarının sosyal ve mesleki yaşam üzerinde olumsuz yansımaları olabileceği vurgulanmıştır. Young, bu bağlamda

tanı ölçütleri önererek, internet kullanımının bireyin günlük işlevselliğini nasıl zayıflattığını göstermeye çalışmıştır.

2.2. Teknolojinin Kısa Tarihçesi

Teknoloji, insanlık tarihinin ilk dönemlerinden bu yana, yaşamı kolaylaştırma, doğayla baş etme ve üretim süreçlerini daha verimli hâle getirme amacıyla gelişim göstermiştir. İlkel çağlarda taş, kemik ve ahşap gibi doğal malzemelerle üretilen basit araç-gereçler, insanın çevresine uyum sağlamasına yardımcı olmuş ve teknolojik evrimin temelini atmıştır (Basalla, 1988). Tarım devrimiyle birlikte sulama sistemleri, değirmenler ve takvim gibi daha karmaşık düzenekler geliştirilmiş; yerleşik yaşama geçiş sürecinde teknolojinin rolü belirginleşmiştir. Orta Çağ boyunca teknolojik ilerlemeler görece yavaş seyretmiş olsa da Rönesans ve Reform dönemleriyle birlikte bilgiye ulaşım kolaylaşmış, özellikle matbaanın icadı (1450) bilimsel düşüncenin ve eğitimin yaygınlaşmasında önemli bir kırılma noktası olmuştur.

18. yüzyılda Sanayi Devrimi'nin başlamasıyla birlikte teknoloji çok daha radikal bir dönüşüm geçirmiştir. Buhar gücünün üretim sürecine dâhil edilmesi, makineli üretimin önünü açarken ulaşım sistemleri ve endüstriyel üretim hız kazanmıştır (Mokyr, 1990). Bu gelişmeler, yalnızca ekonomik değil, toplumsal yapıyı da derinden etkilemiştir. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bilgi teknolojilerinde gözle görülür bir ilerleme yaşanmış, bilgisayarlar ve dijital sistemler yaşamın hemen her alanına nüfuz etmiştir. 1980'li yıllarda kişisel bilgisayarların, 1990'larda ise internetin yaygınlaşması bireylerin bilgiye erişim alışkanlıklarını köklü biçimde dönüştürmüştür (Castells, 1996).

Günümüzde ise 21. yüzyıl, mobil cihazlar, yapay zekâ sistemleri ve sosyal medya platformları ile tanımlanan bir dijital çağ olarak anılmaktadır (Selwyn, 2012). Bu teknolojiler yalnızca ekonomik ve sosyal süreçleri değil; eğitimden kültürel üretime kadar pek çok alanı dönüştürmektedir. Eğitim teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde uzaktan öğrenme sistemleri, dijital içerikler ve bireyselleştirilmiş öğretim yaklaşımları yaygınlaşmıştır. Bugün teknoloji, hem öğrenme sürecinde bir araç hem de bireyin bilişsel ve duyuşsal gelişimini etkileyen önemli bir çevresel unsur olarak değerlendirilmektedir.

2.3. Teknoloji Bağımlılığı

Teknoloji bağımlılığı, bireyin dijital cihazları, interneti ya da teknolojik araçları kullanımında kontrolünü kaybetmesiyle ortaya çıkan ve bireyin psikososyal işlevselliğini olumsuz etkileyen bir davranışsal bağımlılık türü olarak tanımlanmaktadır (Young, 1998). Bu bağımlılık türü özellikle genç yaş gruplarında daha sık görülmekte olup; zamanla

akademik performansın düşmesi, sosyal ilişkilerin zayıflaması, dikkat sorunları ve uyku düzeninde bozulmalar gibi çeşitli olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir (Kuss ve Lopez-Fernandez, 2016).

Ayrıca teknoloji bağımlılığının, bireyin bilişsel süreçleri üzerinde de etkili olduğu belirtilmektedir. Özellikle dikkat, bellek ve yürütücü işlevlerde meydana gelen aksamalar; zaman yönetimi, görev tamamlama ve öğrenme süreçlerinde güçlüklerle sonuçlanabilmektedir (Swing ve diğerleri, 2010). Bu durum bireylerin günlük yaşam organizasyonlarını sürdürbilmesini zorlaştırabilmektedir.

Covid-19 pandemisiyle birlikte üniversite öğrencilerinin teknoloji kullanım alışkanlıklarında gözle görülür değişiklikler yaşanmıştır. Yüz yüze eğitimin yerini çevrim içi eğitim modellerine bırakması, öğrencilerin teknolojiye daha fazla maruz kalmasına neden olmuştur. Dinç ve arkadaşlarının (2023) yaptığı çalışmada, üniversite öğrencilerinin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin cinsiyet, yaş, cihaz sahipliği ve sosyal medya kullanımı gibi demografik değişkenlere göre anlamlı bir farklılığın ortaya çıktığı gözlemlenmiştir. Erkek öğrencilerin bağımlılık düzeylerinin kadın öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu, yaş ilerledikçe bu düzeyin düştüğü ve kişisel bilgisayara sahip olan öğrencilerin daha yüksek teknoloji bağımlılığı puanlarına ulaştığı belirlenmiştir. Aynı zamanda sosyal medya platformu üyelik sayısındaki artış ile bağımlılık düzeylerinin de paralel şekilde yükseldiği saptanmıştır.

Pandemi süresince bilgisayar, dijital medya, çevrim içi alışveriş, oyun ve mesajlaşma uygulamalarının kullanım süresindeki artışın da teknoloji bağımlılığına katkı sağladığı ifade edilmiştir. Tüm bu bulgular, teknolojinin yalnızca işlevsel bir araç olmanın ötesinde, bireyin yaşam kalitesini etkileyebilecek bir bağımlılık kaynağına dönüşebileceğini göstermektedir (Dinç ve diğerleri, 2023).

2.4. Çalgı Performans Yönetimi

Çalgı performans yönetimi, bireyin enstrüman çalma sürecini planlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarını bilinçli ve etkili şekilde yönetebilmesini ifade etmektedir. Bu süreç yalnızca teknik becerilerin geliştirilmesiyle sınırlı olmayıp; öz düzenleme, dikkat kontrolü, hedef koyma ve duygusal regülasyon gibi bilişsel ve duyuşsal yetkinlikleri de kapsamaktadır (McPherson ve Zimmerman, 2002).

Müzik öğretmeni adaylarının bu becerileri kazanması, hem bireysel çalgı performanslarının gelişimi hem de mesleki yaşamlarında etkili öğretim stratejileri modelleyebilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır (Hallam, 2001). Öz düzenleme, dikkat

yönetimi, zaman planlaması ve motivasyonu sürdürebilme gibi unsurlar çalgı performans sürecinde öğrenmenin kalitesini ve sürdürülebilirliğini doğrudan etkilemektedir. Hallam (2001), bu tür becerilerin hem müziksel başarıya hem de uzun vadeli performans gelişimine anlamlı katkı sağladığını vurgulamaktadır.

Performansa yönelik çalışma planı oluşturma, kendi performansını değerlendirme, eleştiriye açık olma ve yapılan hataların farkına varma gibi davranışlar, çalgı performans yönetiminin temel bileşenleri arasında yer almaktadır (Lehmann ve diğerleri, 2007). Bunun yanı sıra, bu beceriler bireyin performans kaygısıyla başa çıkma kapasitesini ve dikkatini sürdürebilme gücünü artırarak, dışsal engellere karşı daha dirençli olmasına katkı sağlamaktadır. Ritchie ve Williamon (2011), bu tür yönetsel ve duyuşsal becerilerin erken yaşta kazanılmasının hem müzikal yeterliği hem de kişisel özgüveni desteklediğini ortaya koymuştur.

2.5. Öz Yeterlik Algısı

Bandura'nın (1997) öncülüğünü yaptığı sosyal bilişsel kuram kapsamında, öz yeterlik bireyin belirli bir görevi ya da performansı başarıyla yerine getirebileceğine dair inancını ifade eder. Bu kavram, bireyin öğrenme sürecindeki etkinliğini, motivasyon düzeyini ve hedefe ulaşma konusundaki kararlılığını doğrudan etkileyen psikolojik bir yapı olarak tanımlanır. Kendi yeterliliklerine olan inancı yüksek olan bireyler, karşılaştıkları güçlükleri aşma konusunda daha dirençli olurken, başarıya ulaşmak için daha istekli ve azimli davranma eğilimindedirler. Bandura (1997), öz yeterlik algısının dört temel kaynaktan beslendiğini öne sürmektedir: bireyin daha önce yaşadığı başarı deneyimleri, başkalarının başarılarını gözlemlleme yoluyla öğrenme, sosyal çevreden alınan sözlü destek ve ikna, ayrıca bireyin içinde bulunduğu fizyolojik ve duygusal durumlar. Bu faktörler, bireyin kendine yönelik inancının oluşumunda önemli bir rol oynamakta ve bu inanç, öğrenmeye yönelik strateji geliştirme, çaba gösterme ve kararlılık gibi özellikleri olumlu yönde etkileyebilmektedir (Zimmerman, 2000).

Bireysel özelliklerin yanı sıra, öğrenme ortamının kalitesi ve öğretim süreçlerinin niteliği de öz yeterlik gelişimini şekillendiren dışsal faktörler arasında yer almaktadır. Demirdağ (2015), ortaokul öğrencileriyle yaptığı çalışmada, akademik öz yeterlik düzeylerinin yetenek düzeyi, öğrenme ortamı ve öğretim kalitesi değişkenlerine göre anlamlı biçimde farklılaştığını ve bu faktörler geliştikçe öz yeterlik düzeylerinin de arttığını göstermiştir.

Müzik eğitimi bağlamında değerlendirildiğinde, öz yeterlik algısı öğrencilerin çalgı çalma, nota okuma, teknik çalışma ve sahnede performans sergileme gibi alanlarda başarılı

olacaklarına yönelik inançlarını kapsamaktadır. Zelenak'ın (2014) araştırması, müzik öğrencilerinde yüksek öz yeterlik algısının daha düşük performans kaygısıyla ilişkilendirildiğini ve bu öğrencilerin daha etkili çalışma stratejileri geliştirdiklerini ortaya koymuştur. Benzer şekilde, Tschannen-Moran ve Hoy (2001), öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik düzeylerinin yüksek olmasının sınıf yönetimi becerilerini güçlendirdiğini ve mesleki doyumlarını artırdığını ifade etmektedir.

2.6. Teknoloji Bağımlılığı, Çalgı Performans Yönetimi ve Öz Yeterlik Algısı Arasındaki İlişki

Günümüzde teknolojinin bireylerin yaşamında kapladığı alan giderek genişlemekte ve bu durum özellikle eğitim ortamlarında daha görünür hâle gelmektedir. Teknolojik araçların yoğun ve denetimsiz şekilde kullanılması, bireylerin dikkat ve odaklanma becerilerini olumsuz etkileyebilmekte; öz düzenleme mekanizmalarını zayıflatarak çeşitli davranışsal bağımlılıkların gelişimine zemin hazırlayabilmektedir (Rosen ve diğerleri, 2011). Bu tür bir bağımlılık yalnızca akademik başarıyı değil, aynı zamanda sanatsal performansı da etkileyen bir risk faktörü olarak değerlendirilmektedir. Özellikle dikkat süresinin azalması, motivasyon eksikliği, düzensiz çalışma alışkanlıkları ve zihinsel yorgunluk gibi etkiler, çalgı performans sürecini doğrudan sekteye uğratabilmektedir.

Teknoloji bağımlılığı, bireyin çalgı performansını planlama ve uygulama becerilerini azaltarak süreci verimsiz hâle getirebilmektedir (Swing ve diğerleri, 2010). Bununla birlikte, bu olumsuz etki yalnızca dikkat süresini değil, bireyin kendine olan güvenini de kapsayan öz yeterlik algısını da zayıflatabilmektedir (Kim ve diğerleri, 2009). Öz yeterlik düzeyi düşük bireyler, dikkat dağıtıcı uyaranlara karşı daha kırılgan olmakta, hedeflerine ulaşma konusunda kararlılıklarını sürdürememekte ve başarısızlıkla karşılaştıklarında pes etme eğilimi göstermektedirler (Bandura, 1997). Buna karşın, yüksek düzeyde öz yeterlik algısına sahip bireylerin görev planlamasında daha etkili oldukları, zamanı daha verimli kullanabildikleri ve stresli durumlarla başa çıkmada daha başarılı oldukları bildirilmektedir (Zimmerman ve Schunk, 2011).

Öz yeterlik inancı yüksek bireylerin, teknolojiyi öğrenme ve üretim süreçlerini destekleyici bir araç olarak değerlendirdikleri, bu nedenle teknolojiyle kurdukları ilişkinin daha sağlıklı ve dengeleyici olduğu gözlemlenmektedir. Bu çerçevede, müzik öğretmeni adaylarında öz yeterlik algısının güçlendirilmesinin hem teknoloji kullanımının daha bilinçli hale gelmesini

hem de çalgı performans yönetiminin daha etkili yürütülmesini destekleyeceği düşünülmektedir.

2.7. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, teknoloji bağımlılığı, çalgı performans yönetimi ve öz yeterlik algısı kavramlarıyla ilgili yapılmış ulusal ve uluslararası araştırmalara yer verilerek, çalışmanın kuramsal temelleri alanyazın bağlamında desteklenmektedir. Sunulan çalışmalar, araştırmanın özgünlüğünü vurgulamakla birlikte, değişkenler arasındaki olası ilişkilere dair ipuçları da sağlamaktadır.

McPherson ve McCormick (2006), müzik öğrencilerinin çalgı performanslarına dair öz yeterlik algılarının etkisini araştırmak amacıyla nicel bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu araştırma, Avustralya Müzik Sınav Kuruluna (AMEB) kayıtlı 686 öğrenci (446 kız, 240 erkek) ile yürütülmüştür. Katılımcıların yaş aralığı 9 ile 19 arasında değişmektedir. Çalışmada, öz yeterlik düzeyleriyle birlikte uygulama süresi, yöntemleri ve tercih edilen stratejiler gibi faktörler ele alınmıştır. Sınavdan bir gün önce, öğrencilere öğretmenleri aracılığıyla Bandura'nın kuramına dayalı olarak hazırlanmış bir öz yeterlik anketi uygulanmıştır. Bu anket, teknik egzersizler, eser icrası, deşifre, işitme ve genel bilgi olmak üzere beş farklı çalgı sınav bileşenine yönelik öz yeterlik algılarını ölçmeyi amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, analiz sürecinde yapısal eşitlik modellemesinden (SEM) yararlanılarak değerlendirilmiştir ve öz yeterlik düzeyi ile sınav performansı arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Akın ve İskender (2011), yürüttükleri araştırmada üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığı ile depresyon, kaygı ve stres düzeyleri arasındaki ilişkileri ele almışlardır. Türkiye'deki bir kamu yükseköğretim kurumunda öğrenim gören 300 lisans öğrencisinin katıldığı bu çalışmada, veri toplamak amacıyla “Çevrim İçi Bilişsel Davranış Ölçeği (OCS)” ile “Depresyon, Anksiyete ve Stres Ölçeği (DASS)” kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, internet bağımlılığı ile depresyon, kaygı ve stres değişkenlerinin birbirleriyle pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı biçimde ilişkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca yapılan yapısal eşitlik modellemesi analizinde, internet bağımlılığının bu psikolojik sorunlar üzerinde doğrudan etkili olduğu saptanmıştır.

Kuss ve Griffiths (2011) tarafından gerçekleştirilen bu derleme çalışmada, çevrim içi sosyal ağ kullanımının bireylerde bağımlılık düzeyine ulaşmasının psikolojik boyutları ele alınmıştır. Çalışma kapsamında sosyal medya kullanımına yönelik literatürdeki ampirik araştırmalar incelenmiş ve sosyal medya bağımlılığı ile depresyon, anksiyete, dikkat

dağınıklığı, yalnızlık ve düşük öz saygı gibi psikolojik belirtiler arasındaki ilişkilere odaklanılmıştır. Araştırmada, sosyal medya kullanımının bazı bireylerde davranışsal bağımlılık biçiminde ortaya çıkabileceği; bu durumun özellikle sosyal karşılaştırma, sürekli bağlı kalma isteği ve ödül mekanizmalarına duyarlılık gibi psikolojik süreçlerle ilişkili olabileceği vurgulanmıştır. Derlemede, sosyal medya bağımlılığına dair tanı ölçütlerinin henüz standartlaşmamış olması bir sınırlılık olarak belirtilmiş, ancak bu alanda giderek artan sayıda çalışma yürütüldüğü ifade edilmiştir. Yazarlar, sosyal medya bağımlılığının zihinsel sağlık üzerinde oluşturduğu risklerin daha iyi anlaşılması için nitelikli psikolojik araştırmalara ihtiyaç duyulduğunu vurgulamıştır.

Ritchie ve Williamon (2011) tarafından yürütülen ampirik çalışmada, ilköğretim çağındaki çocukların müzik öğrenme sürecindeki öz yeterlik algılarını incelemektedir. Araştırmaya 7-9 yaş arası 404 öğrenci katılmıştır. Self-Efficacy for Musical Learning ölçeği kullanılarak elde edilen bulgular, öğrencilerin müzik dışı aktivitelerle kıyaslandığında okul dışı müzik dersleri veya topluluk etkinliklerine katılımın, öz yeterlik algısını anlamlı biçimde artırdığını göstermiştir. Ayrıca, çalışma sürekliliği ve sosyal destek alan öğrencilerin müzik öğrenimine karşı daha güçlü bir inanç geliştirdikleri saptanmıştır

Junco (2012), Amerika'daki bir üniversitede öğrenim gören 2368 öğrenciden elde edilen verilerle gerçekleştirdiği çalışmada, Facebook kullanım sıklığı ile platform üzerindeki etkileşim düzeyi ve öğrenci katılımı arasındaki bağlantıları araştırmıştır. Öğrenci katılımı; sınıfa hazırlık süresi, ders dışı etkinliklere katılım ve 19 maddeden oluşan Ulusal Öğrenci Katılımı Anketi (NSSE) ile değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, Facebook'ta geçirilen sürenin öğrenci katılımını olumsuz yönde etkilediğini; ancak yorum yapma ya da etkinliklere katılma gibi etkileşimli kullanım türlerinin katılım düzeyini olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur.

Demirdağ (2015), ortaokul düzeyindeki öğrencilerin akademik öz yeterlik düzeylerini; yetenek, öğrenme ortamı ve eğitim kalitesi değişkenleri doğrultusunda karşılaştırmalı olarak ele almıştır. Nicel yöntemin kullanıldığı çalışmada, ortaokulun son üç sınıfında öğrenim gören toplam 30 öğrenci yer almıştır. Veriler "Akademik Öz Yeterlik Ölçeği" aracılığıyla toplanmış ve analizlerde t-testi ile ANOVA yöntemleri uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, öğrencilerin yetenek düzeyi yükseldikçe akademik öz yeterliklerinin arttığını; ayrıca öğrenme ortamı ile eğitim kalitesi daha iyi olan öğrencilerin öz yeterlik düzeylerinin de daha yüksek olduğunu göstermiştir.

Girgin (2015), müzik eğitimi alanında çalgı eğitimi sürecine dair öğretim elemanları ile öğretmen adaylarının beklentilerini incelemiştir. Araştırma kapsamında 18 öğrenci ve 8 öğretim

elemanından elde edilen veriler, yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmıştır. İçerik analizine dayalı bulgular, çalgı eğitimine yönelik beklentilerin davranışsal, pedagojik ve teknik açılardan farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Ayrıca, katılımcıların derse yönelik tutumları, motivasyon anlayışları ve ideal öğretmen-öğrenci ilişkisine dair görüşleri karşılaştırılmış; çalgı eğitimine yüklenen anlamın bu beklentileri şekillendirdiği görülmüştür. Elde edilen sonuçlar, bireysel farklılıklar ile öğrencilerin gelişimsel gereksinimlerinin eğitim sürecinde göz önünde bulundurulması gerektiğine işaret etmektedir.

Bülbül ve diğerleri (2018), tarafından yürütülen araştırmada, üniversite öğrencilerinin dijital oyun oynama eğilimleri analiz edilerek bu davranış örüntülerinin bireysel özellikler ve akademik başarıyla olan ilişkisi incelenmiştir. Çalışma, 446 üniversite öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirilmiş; dijital oyun bağımlılığına ilişkin davranış kalıpları kümeleme analiziyle üç gruba ayrılmıştır: bağımlı oyuncular, potansiyel bağımlılar ve bilinçli kullanıcılar. Elde edilen bulgular, oyun bağımlılığı düzeyinin yükselmesiyle birlikte öğrencilerin akademik başarılarının düştüğünü, ders çalışma sürelerinin kısaldığını ve sosyal-fiziksel etkinliklere katılım düzeylerinin azaldığını göstermiştir. Ayrıca, erkek öğrencilerin oyun bağımlılığı riskinin kadın öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Van Deursen ve diğerleri (2015), tarafından yürütülen araştırmada; süreç odaklı (örn. günlük iş, öğrenme) sosyal kullanım biçimlerinin, duygusal zekâ, sosyal stres, öz düzenleme, yaş ve cinsiyet gibi bireysel etkenlerle birlikte “alışkanlık” ve “bağımlılık düzeyindeki” akıllı telefon davranışları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çevrim içi anket yöntemiyle toplanan veriler sonucunda; alışkanlıkla kullanılan uygulamaların bağımlılık gelişiminde güçlü belirleyiciler olduğu saptanmıştır. Sosyal kullanım davranışları benzer şekilde özellikle alışkanlık oluşturma açısından etkili bulunmuştur. Duygusal zekânın belirleyici etkisi tespit edilmezken, sosyal stresin bağımlılık düzeyinin artmasında pozitif etkili olduğu, öz düzenlemede yetersizlik yaşayan bireylerin ise bağımlılık riskinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca kadın katılımcıların sosyal strese daha fazla açık ve daha bağımlılık oluşturu bir kullanım eğiliminde oldukları görülmüştür. Yaş ilerledikçe sosyal kullanım ve süreç odaklı kullanımın azaldığı, öz düzenleme becerisinin arttığı gözlenmiş ve dolayısıyla yaşlı katılımcıların alışkanlık ve bağımlılık düzeyleri daha düşük bulunmuştur.

Atabek ve Burak (2019) tarafından yapılan araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının eğitim teknolojilerine yönelik öz yeterlik inançları ile bu teknolojilere karşı tutumları arasındaki ilişki ele alınmıştır. Araştırma, Adnan Menderes Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü’nde öğrenim gören 94 öğrenciyle gerçekleştirilmiş; veri toplamak için Eğitim Teknolojisi Standartları Öz Yeterlik Ölçeği ve Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği

kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, katılımcıların eğitim teknolojilerine dair öz yeterlik ve tutum düzeyleri, cinsiyet ya da sınıf değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Bununla birlikte, öz yeterlik düzeyi ile teknolojiye ilişkin tutum arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Özellikle “öğrencilerin öğrenme süreçlerini destekleme ve yaratıcılığı teşvik etme” ile “mesleki gelişim ve liderlik etkinliklerine katılım” alt boyutlarının, tutum ölçeğinde yer alan “eğitimde teknoloji kullanımında bireysel gelişim” boyutunu anlamlı biçimde yordadığı ortaya konmuştur.

Yöndem ve diğerleri (2019), müzik eğitimi alan öğrencilerin bireysel çalgı performansı başarılarını, psikolojik ve kişisel özellikler bağlamında değerlendirmiştir. Araştırma kapsamında 80 müzik öğrencisinden elde edilen veriler; Akademik Güdülenme Ölçeği, Beck Kaygı Envanteri, Rotter İç-Dış Denetim Odağı Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılarak toplanmıştır. Veri analizinde Pearson korelasyon analizi ile aşamalı regresyon tekniklerinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular, bireysel çalgı performans başarısının kaygı düzeyiyle negatif, akademik güdülenme ve günlük çalışma süresiyle ise pozitif yönde anlamlı ilişkiler gösterdiğini ortaya koymuştur. Ayrıca, bireylerin kaygı düzeyleri ile akademik güdülenme durumlarının, çalgı performans başarılarını anlamlı biçimde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yine Atabek ve Burak (2020) tarafından yürütülen nicel araştırmada, okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumları incelenmiştir. Çalışmada geçerlilik ve güvenilirliği sağlanan yeni bir ölçme aracı geliştirilmiş; katılımcıların demografik özellikleri ile müziksel geçmişlerinin teknoloji kullanımına yönelik tutumları üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Geliştirilen “Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği” sekiz maddelik tek boyutlu bir yapı sergilemiş ve Cronbach Alpha katsayısı 0,931 olarak bulunmuştur. Elde edilen sonuçlar, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının yaş ve öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı şekilde değiştiğini; yaş arttıkça tutum puanlarının yükseldiğini ve ilköğretim öğretmeni adaylarının tutum puanlarının okul öncesi öğretmeni adaylarına kıyasla daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Cinsiyet değişkenine göre ise anlamlı bir fark görülmemiştir.

Mertoğlu (2020), İzmir’in Bayraklı ilçesinde bulunan dört lise ve sekiz ortaokulda öğrenim gören toplam 1118 öğrenciyle gerçekleştirdiği araştırmada, internet bağımlılığı ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi ele almıştır. Bu çalışmada, Young’un kısa formda geliştirdiği İnternet Bağımlılığı Testi kullanılmış ve öğrencilerin internet kullanım süreleri, kullanım amaçları, bilgisayar sahipliği gibi değişkenlerle akademik başarıları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, öğrencilerin %1,4’ünün internet bağımlısı, %28,1’inin riskli kullanıcı ve %70,5’inin ise ortalama düzeyde kullanıcı olduğu

belirlenmiştir. Ayrıca, internet kullanım süresi uzadıkça bağımlılık düzeyinin arttığı ve bununla birlikte akademik başarıda düşüş yaşandığı ortaya konmuştur.

Aydoğan (2020), üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığı ile sosyal destek algısı ve öznel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Nicel yöntemle dayalı olarak yürütülen bu çalışmada, 362 üniversite öğrencisinden elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Veri toplamak amacıyla “İnternet Bağımlılığı Ölçeği”, “Öznel İyi Oluş Ölçeği” ve “Algılanan Sosyal Destek Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, internet bağımlılığı düzeyinin arttıkça öğrencilerin öznel iyi oluşlarının ve sosyal destek algılarının anlamlı biçimde azaldığı belirlenmiştir.

Bilginer (2020) tarafından yapılan yüksek lisans tezinde, lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık düzeyleri ile öz yeterlik algıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Mardin ilindeki liselerden 719 öğrencinin katıldığı araştırmada, veri toplamak için Sosyal Medya Bozukluğu Ölçeği ile Genel Öz Yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Parametrik testlerle analiz edilen veriler, sosyal medya bağımlılığı ile öz yeterlik arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Elde edilen bulgulara göre, sosyal medya bağımlılığı yüksek olan öğrencilerin öz yeterlik algıları daha düşük düzeydedir.

Akçay ve diğerlerinin (2021) yürüttükleri çalışmada, mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin çalgı performansına yönelik öz yeterlik düzeyleri değerlendirilmiş ve bu düzeylerin çeşitli demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı analiz edilmiştir. İlişkisel tarama modeline dayalı olarak gerçekleştirilen araştırmada, veri toplamak amacıyla “Çalgı Performansı Öz Yeterlik İnanc Ölçeği” kullanılmıştır. Atatürk Üniversitesi’ne bağlı üç farklı fakültede öğrenim gören toplam 255 öğrenci ile yürütülen çalışmanın bulguları, öğrencilerin genel olarak çalgı performansı öz yeterlik algılarının yüksek düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca alt boyut analizlerinde; öz yeterlik puanlarının yüksek, yetersizlik düzeylerinin düşük ve psikolojik faktörlerin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Onuray Eğilmez’in (2021) yürüttüğü araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının genel iyi oluş düzeyleri ile müzik performans kaygıları arasındaki ilişki değerlendirilmiştir. Çalışmada, Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören 86 öğrenciye PERMA İyi Oluş Ölçeği ile Kenny Müzik Performans Kaygısı Envanteri uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, cinsiyet ve öğrenim yılı değişkenlerine göre anlamlı bir fark göstermemekle birlikte, iyi oluş ile müzik performans kaygısı arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. PERMA ölçeğinin tüm alt boyutlarında da benzer şekilde kaygı düzeyleriyle ters yönlü ilişkiler tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, bireylerin psikolojik

iyi oluş hâlinin sahne performansındaki kaygılarını azaltıcı bir etkisi olabileceğini düşündürmektedir.

Üzülen (2022) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı performansına ilişkin kaygı düzeyleri ile çalgı performansı öz yeterlik inançları arasındaki ilişki ele alınmıştır. İlişkisel tarama modeline dayalı olarak yürütülen çalışmada, veri toplama süreci Covid-19 pandemisi nedeniyle çevrim içi ortamda gerçekleştirilmiş ve katılımcılardan Google Form aracılığıyla bilgi toplanmıştır. Araştırma kapsamında 116 müzik öğretmeni adayına “Bireysel Çalgı Performans Sınavı Kaygı Ölçeği” ile “Çalgı Performansı Öz Yeterlik İnancı Ölçeği” uygulanmıştır. Bulgular, bireysel çalgı performans kaygısı ile öz yeterlik inancı arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, katılımcıların performans kaygılarının genel olarak orta seviyede olduğu, buna karşılık çalgı öz yeterlik algılarının yüksek düzeyde bulunduğu saptanmıştır.

Pirlibeylioğlu ve Bilgin’in (2022) gerçekleştirdiği araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı öz yeterlik algıları değerlendirilmiş ve bu algıların cinsiyet, öğrenim sınıfı, bireysel çalgı türü ve günlük çalgı çalışma süresi gibi değişkenlerle olan ilişkisi incelenmiştir. Nicel araştırma desenlerinden tarama modeliyle yürütülen çalışmaya, Türkiye’nin güneybatısında yer alan dört üniversiteden toplam 361 müzik öğretmeni adayı katılmıştır. Veriler, Şeker (2016) tarafından geliştirilen “Çalgı Performansına İlişkin Öz Yeterlik Ölçeği” ve araştırmacıların hazırladığı kişisel bilgi formu ile toplanmıştır. Elde edilen bulgular, erkek öğrencilerin çalgı performansı öz yeterlik düzeylerinin kadın öğrencilere göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Sınıf düzeyi açısından değerlendirildiğinde, birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin, öğrenim süresini aşan öğrencilere kıyasla daha yüksek öz yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Bireysel çalgı türüne göre yapılan analizlerde, şan ve gitar çalan öğrencilerin yaylı çalgı çalanlara oranla daha yüksek öz yeterlik puanlarına sahip oldukları görülmüştür. Ayrıca, günlük çalgı çalışma süresi arttıkça öz yeterlik düzeylerinde anlamlı artış gözlenmiş; özellikle günde iki saat çalışan öğrencilerin, bir saat çalışanlara göre daha yüksek öz yeterlik algısına sahip oldukları tespit edilmiştir.

Atabay ve diğerlerinin (2023) gerçekleştirdiği çalışmada, ortaokul öğrencilerinin dijital oyun oynama alışkanlıkları ile dijital oyun bağımlılık düzeyleri arasındaki ilişki, çeşitli demografik değişkenler açısından değerlendirilmiştir. Tarama modeliyle yapılandırılan araştırmaya, Türkiye’nin farklı bölgelerinde öğrenim gören 335 öğrenci katılmıştır. Veri toplamak amacıyla, Hazar ve Hazar (2017) tarafından geliştirilen “Çocuklar İçin Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, dijital oyun bağımlılığı cinsiyet açısından anlamlı farklılık göstermiş ve erkek öğrencilerin bağımlılık düzeylerinin kız

öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte, dijital oyun oynama süresi uzadıkça bağımlılık düzeyinin de arttığı belirlenmiştir. Öğrencilerin en sık tercih ettikleri oyun türünün aksiyon oyunları olduğu ve bu tercihlerin oluşmasında oyun siteleri ile arkadaş çevresinin etkili olduğu görülmüştür. Araştırmanın sonuç kısmında, dijital oyun bağımlılığı konusunda öğrenci, öğretmen ve ebeveynler nezdinde farkındalık çalışmalarına ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır.

Dinç ve çalışma arkadaşlarının (2023) yürüttükleri araştırmada, Covid-19 pandemisi döneminde üniversite öğrencilerinin teknoloji bağımlılığı düzeyleri ile bu bağımlılığı etkileyebilecek çeşitli faktörler ele alınmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline dayalı olarak gerçekleştirilen çalışmaya, iki farklı üniversiteden toplam 394 öğrenci katılmıştır. Araştırma bulguları, erkek öğrencilerin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin kadın öğrencilere kıyasla anlamlı biçimde daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, yaş düzeyi azaldıkça bağımlılık puanlarında artış olduğu ve kişisel bilgisayara sahip olmanın teknoloji bağımlılığı düzeyini yükselttiği belirlenmiştir. Sosyal ağ platformlarına üye olunan sayının artması da bağımlılık düzeyini anlamlı biçimde etkileyen faktörlerden biri olarak ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, bilgisayar, sosyal medya, çevrim içi alışveriş, dijital platformlar ve çevrim içi oyun kullanım sıklığının artmasıyla teknoloji bağımlılığı puanlarının da yükseldiği gözlenmiştir. Özellikle pandemi sürecinde teknolojik araçların aşırı kullanımının fiziksel sağlık ve sosyal ilişkiler üzerinde olumsuz etkiler yarattığı ve bu durumun teknoloji bağımlılığı düzeyini artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Karabulut ve Gökler'in (2023) gerçekleştirdiği derleme niteliğindeki çalışmada, teknoloji bağımlılığının çocuklar üzerindeki etkileri fiziksel, psikolojik ve bilişsel yönlerden ele alınmıştır. Alanyazına dayalı olarak hazırlanan bu çalışmada, teknolojik araçların kontrolsüz kullanımının çocukların gelişimsel süreçleri üzerinde çok yönlü olumsuz etkiler oluşturabileceği vurgulanmıştır. Fiziksel etkiler arasında göz yorgunluğu, postür bozuklukları, kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları ve uyku düzeninde bozulmalar yer almaktadır. Psikolojik açıdan ise teknoloji bağımlılığı; artan kaygı düzeyi, depresif belirtiler, öfke yönetiminde zorlanma ve sosyal etkileşimden kaçınma gibi sonuçlara neden olabilmektedir. Bilişsel etkiler kapsamında ise dikkat dağınıklığı, odaklanma sorunları ve akademik başarıda düşüş öne çıkmaktadır. Araştırmacılar, bu olumsuzluklarla mücadelede “tamamen yasaklama” yaklaşımından ziyade, teknolojiyi bilinçli ve kontrollü şekilde kullanmayı esas alan bir eğitim anlayışının benimsenmesi gerektiğini savunmaktadır. Ayrıca, ebeveynlerin çocuklarının teknoloji kullanımı konusunda daha farkında ve yönlendirici bir tutum sergilemeleri gerektiğine dikkat çekilmiştir.

Yılmaz'ın (2023) yürüttüğü araştırmada, üniversite öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeyleri ile öz düzenleme becerileri arasındaki ilişki incelenmiş ve bu iki değişken arasında negatif yönlü anlamlı bir korelasyon tespit edilmiştir. Araştırma bulguları, dijital araçları yoğun biçimde kullanan öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin daha düşük düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Özellikle öğrenme sürecinde hedef koyma, dikkat kontrolü sağlama ve zamanı etkili kullanma gibi öz düzenleme bileşenlerinde zorlanan öğrencilerde dijital bağımlılığın daha yüksek seviyede olduğu gözlenmiştir. Bu durum, dijital meşguliyetin akademik öz yönetimi olumsuz yönde etkileyebileceğine işaret etmektedir.

Erkan ve çalışma arkadaşlarının (2024) gerçekleştirdiği araştırmada, dijital bağımlılığın öğrenciler üzerindeki olumsuz etkileri incelenmiş ve bu probleme yönelik çözüm önerileri sunulmuştur. Araştırmada dijital bağımlılığın, öğrencilerde dikkat eksikliği, akademik başarıda düşüş, uyku bozuklukları, sosyal izolasyon ve anksiyete gibi çeşitli sorunlara neden olabileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda, dijital bağımlılıkla mücadele kapsamında bilinçli teknoloji kullanımı, dijital detoks uygulamaları ve dijital okuryazarlık eğitimlerinin önemine dikkat çekilmiştir. Çalışma, dijital bağımlılığın yalnızca bireysel değil; aynı zamanda sosyal, psikolojik ve fiziksel boyutları olan çok yönlü bir sorun olduğunu vurgulamakta ve bu nedenle ailelerin ve eğitim kurumlarının sürece ortak ve bütüncül bir yaklaşımla dahil olması gerektiğini önermektedir.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Çalışma süreci, ilişkisel tarama modeli kapsamında nicel araştırma ilkelerine uygun şekilde yürütülmüştür. Bu tür modelde değişkenler arasındaki olası ilişkinin, değişkenlere müdahale etmeden çözümlenmeye çalışılmaktadır (Büyüköztürk, 2020). Bu özelliği ile belirlenen modelin araştırmanın yöntemine uygun olduğu düşünülmektedir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim dalında 2024-2025 öğrenim gören araştırmaya katılmaya istekli 104 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anket grubun tamamına ulaşma isteğiyle bölümün tamamına dağıtılmış olup, istekli olan öğrenciler tarafından yanıtlanmıştır. Aşağıda Tablo 1’de katılımcıların demografik özellikleri verilmiştir.

Tablo 1

Katılımcılara ait tanımlayıcı istatistik bulgular

Değişken	Kategori	N	%
Cinsiyet	Kadın	72	69,2
	Erkek	32	30,8
Üniversite Yılı	Birinci yıl	30	28,8
	İkinci yıl	36	34,6
	Üçüncü yıl	22	21,2
	Dördüncü yıl	13	12,5
	Dört yıldan fazla	3	2,9
Not Ortalaması	1,80 ve altı	3	2,9
	1,81-2,50 arası	19	18,3
	2,51-3,50 arası	46	44,2
	3,51 ve üstü	6	5,8

	Birinci sınıf (Not Ort. alınmamıştır)	30	28,8
Mezun Olduğu Lise Türü	Güzel Sanatlar Lisesi-konservatuar	45	43,3
	Diğer	59	56,7
İnternette Geçirilen Süre	1 saatten az	1	1
	1-2 saat arası	25	24
	3-4 saat	54	51,9
	5-6 saat	23	22,1
	7 saat ve üzeri	1	1
Günlük Çalgı Çalma Süresi	1 saatten az	15	14,4
	1 saat	24	23,1
	2 saat	44	42,3
	3 saat	13	12,5
	3 saatten fazla	8	7,7

N:frekans, %: Yüzde

Katılımcılara ait tanımlayıcı istatistiki bulgular Tablo 1’de gösterilmiştir. Bu sonuçlara göre, katılımcıların %69,2’sini kadınlar (n=72), %30,8’ini ise erkekler (n=32) oluşturmaktadır. Üniversite yılı değişkenine göre, katılımcıların %28,8’i birinci yıl (n=30), %34,6’sı ikinci yıl (n=36), %21,2’si üçüncü yıl (n=22), %12,5’i dördüncü yıl (n=13) ve %2,9’u (n=3) dört yıldan fazla süredir üniversitede eğitim almaktadır.

Genel akademik not ortalaması değişkeni incelendiğinde, katılımcıların %2,9’u (n=3) 1,80 ve altı, %18,3’ü (n=19) 1,81-2,50 arası, %44,2’si (n=46) 2,51-3,50 arası ve %5,8’i (n=6) 3,51 ve üstü not ortalamasına sahiptir. Ayrıca, %28,8’lik bir kısım (n=30) birinci sınıf öğrencisi olduğu için birinci yarıyıl sona ermeden henüz genel not ortalamaları hesaplanmadığından not ortalamaları araştırmaya dâhil edilememiştir.

Mezun olunan lise türüne göre, katılımcıların %43,3’ü (n=45) güzel sanatlar lisesi veya konservatuar mezunu iken, %56,7’si (n=59) diğer lise türlerinden mezundur.

İnternette geçirilen süreye ilişkin bulgular, katılımcıların %1'inin (n=1) günde 1 saatten az, %24'ünün (n=25) 1-2 saat, %51,9'unun (n=54) 3-4 saat, %22,1'inin (n=23) 5-6 saat ve %1'inin (n= 1) 7 saat ve üzeri internet kullandığını göstermektedir.

Günlük çalgı çalma süresi değişkenine göre, katılımcıların %14,4'ü (n=15) günde 1 saatten az, %23,1'i (n=24) 1 saat, %42,3'ü (n=44) 2 saat, %12,5'i (n=13) 3 saat ve %7,7'si (n=8) 3 saatten fazla çalgı çalmaktadır.

Sonuç olarak, Tablo 1'de sunulan tanımlayıcı istatistikler, katılımcıların çoğunlukla kadınlardan, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinden ve orta düzeyde akademik performansa sahip bireylerden oluştuğunu göstermektedir. Ayrıca, katılımcıların büyük bir kısmının günde 3-4 saat internet kullandığı ve günde 2 saat çalgı çalma alışkanlığına sahip olduğu belirlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak oluşturulan anket formunda katılımcılar ile ilgili bilgilere ulaşmayı hedefleyen kişisel bilgiler formu ve ardından aşağıda detaylı olarak açıklanan iki ölçek yer almıştır. (Ek 2)

3.3.1. Kişisel Bilgiler Formu

Bu formda öğrencilere cinsiyet, sınıf düzeyi, genel akademik not ortalaması, mezun olunan lise türü, internette (oyun/sosyal ağ/mesajlaşma/web kullanımı) günlük ortalama vakit geçirme ve günlük çalgı çalma sürelerine yönelik kişisel bilgiler yer almıştır.

3.3.2. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ)

Fatih Aydın tarafından 2017 yılında geliştirilen ölçek 4 alt boyut ve 24 maddeden oluşmaktadır. Bu çalışmada kullanılan ölçek, 5'li Likert tipi olup, "1= hiçbir zaman" ile "5= her zaman" arasında derecelendirilmektedir. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) kapsamında katılımcıların alabileceği toplam puanlar en az 24, en fazla 120 olacak şekilde sınırlandırılmıştır. Elde edilen aritmetik ortalamaların yorumlanmasında, puan aralıkları şu şekilde sınıflandırılmıştır: 0–24 arası "bağımlı değil", 25–48 arası "düşük düzeyde bağımlı", 49–72 arası "orta düzeyde bağımlı", 73–96 arası "oldukça bağımlı" ve 97–120 arası ise "tam bağımlı" olarak değerlendirilmiştir. Ölçeğin güvenirlik düzeyi, alt boyutlara göre hesaplanan Cronbach Alfa katsayılarıyla belirlenmiş olup; Sosyal Ağ Bağımlılığı alt boyutu için 0,786,

Anlık Mesajlaşma Bağımlılığı için 0,806, Çevrimiçi Oyun Bağımlılığı için 0,897 ve Web Siteleri alt boyutu için 0,861 olarak hesaplanmıştır.

3.3.3. Çalgı Performans Yönetimi Yeterlik Algısı Ölçeği (ÇPYÖYÖ)

Ölçek Ümit Kubilay Can ve Özlem Yorulmaz Birdal tarafından 2021 yılında geliştirilmiştir. 47 maddeden oluşan ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı 0,953 olarak hesaplanmıştır. Ölçek, 5’li likert tipi bir ölçek olup, puanlamalar 1 ile 5 puan arası yapılmıştır. Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlik Algısı Ölçeği 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutlarını oluştururken Kariyer Yönetimi, Zaman Yönetimi, Sahne Yönetimi, Çalgı Çalışma Yönetimi ve Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi boyutlarından yararlanılmıştır. Çalışmada kullanılan ölçme aracı toplam 47 maddeden oluşmakta olup; alt boyutlar şu şekilde yapılandırılmıştır: Kariyer Yönetimi (9 madde), Zaman Yönetimi (7 madde), Sahne Yönetimi (8 madde), Çalgı Çalışma Yönetimi (15 madde) ve Yürütücü Biliş ile Motivasyon (8 madde). Açıklayıcı faktör analizi neticesinde, belirlenen beş faktörün toplam varyansın %58,27’sini açıkladığı belirlenmiştir. Güvenirlik analizinde elde edilen Cronbach Alfa değerleri alt boyutlar bazında 0,677 ile 0,873 arasında değişmekte olup, ölçme aracının yeterli düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca alt boyutlar arasında ve her bir alt boyutun kendi içindeki ilişkilere bakıldığında, .001 anlamlılık düzeyinde pozitif yönlü ve orta ile çok güçlü düzeyde korelasyonlar tespit edilmiştir.

Bu araştırmada TBÖ ve ÇPYÖYÖ ölçekleri ile bunların alt boyutlarına ilişkin güvenirlik analizleri yeniden gerçekleştirilmiş ve elde edilen Cronbach’s Alpha değerleri Tablo 2’de sunulmuştur. Güvenirlik, bir ölçme aracının tüm maddelerinin birbirleriyle ne derece tutarlı olduğunu ve ilgili yapıyı ne kadar homojen bir şekilde ölçtüğünü ortaya koyar. George ve Mallery’e (2010) göre, güvenirlik analizlerinde α katsayısının 0,60’ın üzerinde olması yeterli kabul edilmektedir. Bu bağlamda, çalışmada kullanılan ölçeklerin güvenirlik düzeylerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu görülmektedir.

Tablo 2*Çalışmada kullanılan ölçekler ve alt boyutlarının Cronbach's Alpha değerleri*

Ölçek ve Alt Boyutları	Cronbach's Alpha	N
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ)	0,899	24
<i>Sosyal Ağ Kullanma</i>	0,734	6
<i>Anlık Mesajlaşma</i>	0,771	6
<i>Çevrim İçi Oyun Oynama</i>	0,863	6
<i>Web Siteleri Kullanma</i>	0,849	6
Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ)	0,933	47
<i>Kariyer Yönetimi</i>	0,811	9
<i>Zaman Yönetimi</i>	0,847	7
<i>Sahne Yönetimi</i>	0,904	8
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	0,826	15
<i>Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	0,865	8

Tablo 2'ye göre araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenirliliklerinin yeterli olduğu görülmektedir.

3.3.4. Ölçekler ve Alt Boyutlarına İlişkin İstatistikî Bulgular

Katılımcılara uygulanan ölçekler ve alt boyutlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikî bulgular incelenmiş olup, Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3*Katılımcılara uygulanan ölçek ve alt boyutlara ilişkin tanımlayıcı istatistik bulgular*

Ölçek ve alt boyutları	N	Ort.	S.S.	Min.	Max.
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ)	104	49,01	16,37	24,00	103,00
<i>Sosyal Ağ Kullanma</i>	104	13,06	4,81	6,00	25,00
<i>Anlık Mesajlaşma</i>	104	12,73	5,08	6,00	25,00
<i>Çevrim İçi Oyun Oynama</i>	104	10,47	5,77	6,00	27,00
<i>Web Siteleri Kullanma</i>	104	12,75	5,69	6,00	29,00
Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ)	104	160,80	26,82	107,00	229,00
<i>Kariyer Yönetimi</i>	104	32,26	6,09	14,00	45,00
<i>Zaman Yönetimi</i>	104	22,79	5,88	9,00	35,00
<i>Sahne Yönetimi</i>	104	27,20	7,59	8,00	40,00
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	104	49,76	9,43	28,00	73,00
<i>Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	104	28,79	6,55	12,00	40,00

N: frekans, Min.: Minimum, Max.: Maximum, Ort.: Ortalama, S.S: Standart sapma

Tablo 3'e göre, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) toplam puan ortalaması 49,01 (S.S. = 16,37) olarak hesaplanmıştır. Ölçeğe ait minimum değer 24,00, maksimum değer ise 103,00'tür. Alt boyutlara göre, sosyal ağ kullanma alt boyutunun puan ortalaması 13,06 (S.S. = 4,81) olarak bulunmuştur. Bu alt boyuta ait minimum değer 6,00, maksimum değer ise 25,00'dür. Anlık mesajlaşma alt boyutunun puan ortalaması 12,73 (S.S. = 5,08) olup, bu alt boyuta ait minimum değer 6,00, maksimum değer ise 25,00'tir. Çevrim içi oyun oynama alt boyutunun puan ortalaması 10,47 (S.S. = 5,77) olarak hesaplanmıştır. Bu alt boyuta ait minimum değer 6,00, maksimum değer ise 27,00'dir. Web siteleri kullanma alt boyutunun puan ortalaması 12,75 (S.S. = 5,69) olup, bu alt boyuta ait minimum değer 6,00, maksimum değer ise 29,00'dur.

Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) puan ortalaması 160,80 (S.S. = 26,82) olarak bulunmuştur. Ölçeğe ait minimum değer 107,00, maksimum değer ise

229,00'dur. Kariyer yönetimi alt boyutunun puan ortalaması 32,26 (S.S. = 6,09) olarak bulunmuştur. Bu alt boyuta ait minimum değer 14,00, maksimum değer ise 45,00'tir. Zaman yönetimi alt boyutunun puan ortalaması 22,79 (S.S. = 5,88) olup, bu alt boyuta ait minimum değer 9,00, maksimum değer ise 35,00'tir. Sahne yönetimi alt boyutunun puan ortalaması 27,20 (S.S. = 7,59) olarak hesaplanmıştır. Bu alt boyuta ait minimum değer 8,00, maksimum değer ise 40,00'dür. Çalgı çalışma yönetimi alt boyutunun puan ortalaması 49,76 (S.S. = 9,43) olup, bu alt boyuta ait minimum değer 28,00, maksimum değer ise 73,00'dür. Yürütücü biliş ve motivasyon yönetimi alt boyutunun puan ortalaması 28,79 (S.S. = 6,55) olarak bulunmuştur. Bu alt boyuta ait minimum değer 12,00, maksimum değer ise 40,00'tir.

3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Öncelikle verilerin toplanmasında kullanılacak ölçeklerin çalışmada kullanılabilmesi için araştırma öncesinde ölçek geliştiricilerinden izin alınmıştır (Ek 3). Araştırmanın yürütülmesine ilişkin etik onay, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından 28 Nisan 2023 tarihinde gerçekleştirilen 2023-04 sayılı toplantıda verilmiştir. (Ek 1).

Araştırmacı tarafından oluşturulan anket ders saatlerinde sınıflara girilerek öğrencilere dağıtılmış ve yanıtlamaları istenmiştir. Katılımcılar anket ile ilgili bilgilendirilmiş, gönüllü olanların yanıtlamaları sağlanmıştır.

Verilerin analizi ise IBM SPSS İstatistik 26 versiyonu ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada katılımcıların kategorik değişkenleri sayı ve yüzde olarak hesaplanmıştır. Sayısal değişkenlerde normal dağılım çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanarak bulunmuş olup Tablo 4'te gösterilmiştir. Tabachnick ve Fidell'e (2013) göre, normal dağılımın varsayımlarına uygunluk açısından çarpıklık ve basıklık değerlerinin $\pm 1,5$ aralığında yer alması beklenmektedir. Bu doğrultuda Tablo 4'te yer alan tüm değerlerin normal dağılım kriterlerini karşıladığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4*Ölçek ve alt boyutların çarpıklık ve basıklık değerleri*

Anketler	Skewness (Çarpıklık)		Kurtosis (Basıklık)	
	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ)	0,619	0,237	0,100	0,469
<i>Sosyal Ağ Kullanma</i>	0,324	0,237	-0,780	0,469
<i>Anlık Mesajlaşma</i>	0,412	0,237	-0,759	0,469
<i>Çevrim İçi Oyun Oynama</i>	1,147	0,237	0,073	0,469
<i>Web Siteleri Kullanma</i>	0,623	0,237	-0,324	0,469
Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ)	0,016	0,237	-0,566	0,469
<i>Kariyer Yönetimi</i>	-0,178	0,237	-0,103	0,469
<i>Zaman Yönetimi</i>	-0,087	0,237	-0,537	0,469
<i>Sahne Yönetimi</i>	-0,315	0,237	-0,310	0,469
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	0,197	0,237	-0,211	0,469
<i>Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	-0,280	0,237	-0,417	0,469

Araştırmada kullanılan veriler normal dağılıma uyduğu için parametrik testler kullanılmıştır. Bu kapsamda ikili karşılaştırmalarda bağımsız örneklem t- testi, 3 ve daha fazla kategoriden oluşan karşılaştırmalarda tek yönlü Anova testi uygulanmıştır. Gruplar arasındaki farklılığın karşılaştırılmasında Post Hoc testleri kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2020). Tüm çalışmada anlamlılık düzeyleri 0,05 ve 0,01 değerleri dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir.

4. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde ölçeklerden elde edilmiş puanlar ışığında bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Birinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Birinci araştırma sorusunda müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında cinsiyete göre farklılık olup olmadığı sorgulanmıştır. Cinsiyet değişkenine göre ölçek ve alt boyut puanlarındaki farklılıkların incelenmesine yönelik bağımsız örneklem T-testi bulguları Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5

Katılımcıların cinsiyete göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek ve alt boyutları	Cinsiyet	Ort.	S.S.	t	p
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği	Kadın	46,63	15,73	-2,273	0,025*
	Erkek	54,37	16,76		
<i>Sosyal Ağ Kullanma</i>	Kadın	13,18	4,98	0,389	0,698
	Erkek	12,78	4,46		
<i>Anlık Mesajlaşma</i>	Kadın	12,46	5,09	-0,82	0,414
	Erkek	13,34	5,08		
<i>Çevrim İçi Oyun Oynama</i>	Kadın	8,43	4,37	-6,365	0,001**
	Erkek	15,06	5,95		
<i>Web Siteleri Kullanma</i>	Kadın	12,56	5,69	-0,521	0,604
	Erkek	13,19	5,77		
ÇPYÖYÖ	Kadın	158,21	29,03	-1,485	0,14
	Erkek	166,62	20,26		
<i>Kariyer Yönetimi</i>	Kadın	32,42	6,16	0,393	0,695
	Erkek	31,91	6,02		

<i>Zaman Yönetimi</i>	Kadın	22,31	6,27	-1,261	0,21
	Erkek	23,87	4,78		
<i>Sahne Yönetimi</i>	Kadın	25,92	7,18	-2,667	0,009**
	Erkek	30,09	7,78		
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	Kadın	49,69	10,22	-0,105	0,916
	Erkek	49,91	7,51		
<i>Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	Kadın	27,87	6,98	-2,173	0,032*
	Erkek	30,84	4,96		

*N: frekans, Ort.: Ortalama, S.S.: Standart Sapma, t: Bağımsız Örneklem t-testi, p: Anlamlılık değeri, *:p<0,05, **:p<0,01*

Tablo 5'te Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) kapsamında, erkek katılımcıların puan ortalamasının (Ort. = 54,37; S.S. = 16,76), kadın katılımcıların puan ortalamasından (Ort. = 46,63; S.S. = 15,73) anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir ($t = -2,273$; $p = 0,025$). Bu bulgu, erkeklerin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin kadınlara göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçek genelinde elde edilen aritmetik ortalamalar değerlendirilirken puan aralıkları şu şekilde sınıflandırılmıştır: 0–24 arası “Bağımlı değil”, 25–48 arası “Düşük düzeyde bağımlı”, 49–72 arası “Orta düzeyde bağımlı”, 73–96 arası “Oldukça bağımlı” ve 97–120 arası ise “Tam bağımlı”. Bu durumda kızların 46,63 ortalamayla “düşük düzeyde”, erkeklerin ise 54,37 ortalama ile “orta düzeyde” bağımlı oldukları görülmektedir.

Alt boyutlara göre, çevrim içi oyun oynama alt boyutunda erkek katılımcıların puan ortalaması (Ort. = 15,06; S.S. = 5,95), kadın katılımcıların puan ortalamasından (Ort. = 8,43; S.S. = 4,37) anlamlı derecede yüksektir ($t = -6,365$; $p = 0,001$). Bu sonuç, erkeklerin çevrim içi oyun oynama eğilimlerinin kadınlara göre daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Diğer alt boyutlarda (sosyal ağ kullanma, anlık mesajlaşma ve web siteleri kullanma) ise cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) kapsamında, erkek katılımcıların toplam puan ortalaması (Ort. = 166,62; S.S. = 20,26), kadın katılımcıların puan ortalamasından (Ort. = 158,21; S.S. = 29,03) yüksek olmasına rağmen, bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($t = -1,485$; $p = 0,14$). Ancak alt boyutlara göre, sahne yönetimi alt boyutunda erkek katılımcıların puan ortalaması (Ort. = 30,09; S.S. = 7,78),

kadın katılımcıların puan ortalamasından (Ort. = 25,92; S.S. = 7,18) anlamlı derecede yüksektir ($t = -2,667$; $p = 0,009$). Benzer şekilde, yürütücü biliş ve motivasyon yönetimi alt boyutunda erkek katılımcıların puan ortalaması (Ort. = 30,84; S.S. = 4,96), kadın katılımcıların puan ortalamasından (Ort. = 27,87; S.S. = 6,98) anlamlı derecede yüksektir ($t = -2,173$; $p = 0,032$). Bu bulgular, erkeklerin sahne yönetimi ve motivasyon yönetimi konularında kendilerini daha yeterli hissettiklerini göstermektedir. Diğer alt boyutlarda (kariyer yönetimi, zaman yönetimi ve çalgı çalışma yönetimi) ise cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç olarak, Tablo 5'te sunulan bulgular, cinsiyetin teknoloji bağımlılığı ve çalgı performans yönetimi öz yeterlilik algıları üzerinde bazı anlamlı farklılıklar yarattığını göstermektedir. Özellikle erkeklerin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin ve çevrim içi oyun oynama eğilimlerinin kadınlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, erkeklerin sahne yönetimi ve motivasyon yönetimi konularında daha yüksek öz yeterlilik algısına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, cinsiyetin teknoloji kullanım alışkanlıkları ve performans yönetimi becerileri üzerinde önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

4.2. İkinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar

İkinci araştırma sorusunda müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında üniversitede eğitim alma yılına göre farklılık olup olmadığı sorgulanmıştır. Buna göre katılımcıların teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında üniversitede eğitim alma yılına göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü Anova testi sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6*Katılımcıların üniversitede eğitim alma yılına göre ölçek puanlarının karşılaştırılması*

Ölçek ve Alt Boyutlar	Üniversite Yılı	Ort.	S.S.	F	P
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği	Birinci yıl	49,23	14,34	0,641	0,59
	İkinci yıl	51,14	17,26		
	Üçüncü yıl	48,64	16,75		
	Dört yıl ve daha fazla	44,31	17,88		
Sosyal Ağ Kullanma	Birinci yıl	12,8	4,53	0,602	0,615
	İkinci yıl	13,19	4,35		
	Üçüncü yıl	14	5,2		
	Dört yıl ve daha fazla	11,94	5,86		
Anlık Mesajlaşma	Birinci yıl	13,07	4,66	0,931	0,429
	İkinci yıl	13,25	4,81		
	Üçüncü yıl	12,82	5,58		
	Dört yıl ve daha fazla	10,81	5,72		
Çevrim İçi Oyun Oynama	Birinci yıl	10,53	5,24	1,131	0,34
	İkinci yıl	11,53	6,57		
	Üçüncü yıl	10,18	5,55		
	Dört yıl ve daha fazla	8,38	4,91		
Web Siteleri Kullanma	Birinci yıl	12,83	4,88	0,372	0,773
	İkinci yıl	13,17	5,57		
	Üçüncü yıl	11,64	6,19		
	Dört yıl ve daha fazla	13,19	6,92		
ÇPYÖYÖ	Birinci yıl	169,1	26,1	2,644	0,053
	İkinci yıl	155,03	24,74		
	Üçüncü yıl	153,32	26,4		
	Dört yıl ve daha fazla	168,5	29,28		

<i>Kariyer Yönetimi</i>	Birinci yıl	34,13	5,53	2,45	0,068
	İkinci yıl	30,64	6,72		
	Üçüncü yıl	31,23	4,81		
	Dört yıl ve daha fazla	33,81	6,39		
<i>Zaman Yönetimi</i>	Birinci yıl	24,47	5,39	2,383	0,074
	İkinci yıl	22,78	5,86		
	Üçüncü yıl	20,18	6,12		
	Dört yıl ve daha fazla	23,25	5,71		
<i>Sahne Yönetimi</i>	Birinci yıl	28,97	6,51	2,264	0,086
	İkinci yıl	25,11	7,8		
	Üçüncü yıl	26,32	8		
	Dört yıl ve daha fazla	29,81	7,52		
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	Birinci yıl	51,27	10,51	0,369	0,775
	İkinci yıl	49,03	8,56		
	Üçüncü yıl	49	8,97		
	Dört yıl ve daha fazla	49,63	10,35		
<i>Yürüttücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	Birinci yıl ^A	30,27	5,75	3,315	0,023* D>B,C
	İkinci yıl ^B	27,47	6,16		
	Üçüncü yıl ^C	26,59	7,35		
	Dört yıl ve daha fazla ^D	32	6,27		

*N: frekans, Ort.: Ortalama, S.S.: Standart Sapma,, F: Tek yönlü anova testi, p: Anlamlılık değeri, *:p<0,05*

Analiz sonuçları, ölçek ve alt boyutların çoğunda üniversite yılları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir ($p>0,05$). Örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ($F(3) = 0,641$; $p = 0,59$), Sosyal Ağ Kullanma ($F(3) = 0,602$; $p = 0,615$), Anlık Mesajlaşma ($F(3) = 0,931$; $p = 0,429$), Çevrim İçi Oyun Oynama ($F(3) = 1,131$; $p = 0,34$), Web Siteleri Kullanma ($F(3) = 0,372$; $p = 0,773$), ÇPYÖYÖ ($F(3) = 2,644$; $p = 0,053$), Kariyer Yönetimi ($F(3) = 2,45$; $p = 0,068$), Zaman Yönetimi ($F(3) = 2,383$; $p =$

0,074), Sahne Yönetimi ($F(3) = 2,264$; $p = 0,086$) ve Çalgı Çalışma Yönetimi ($F(3) = 0,369$; $p = 0,775$) alt boyutlarında üniversite yılları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Bununla birlikte, Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($F(3) = 3,315$; $p = 0,023$). Post-hoc analizler, dört yıl ve daha fazla üniversite deneyimine sahip olan katılımcıların, bu alt boyutta ikinci ve üçüncü yıldaki katılımcılara kıyasla daha yüksek puanlar aldığını göstermektedir. Bu bulgu, üniversite eğitiminin ilerleyen yıllarında öğrencilerin yürütücü biliş ve motivasyon yönetimi becerilerinde bir artış olabileceğini düşündürmektedir.

Her ne kadar, sadece bir alt boyutta anlamlı bir farklılık olsa da puan ortalamaları üzerinden genel bir değerlendirme yapacak olursak, farklı bulguların da ortaya çıktığı görülmektedir.

Üniversite yıllarına göre ortalama puanlar incelendiğinde, bazı genel eğilimler gözlemlenmektedir. Birinci yıl öğrencileri, birçok alt boyutta (örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği-Sosyal Ağ Kullanma, Anlık Mesajlaşma, ÇPYÖYÖ- Kariyer Yönetimi, Zaman Yönetimi ve Sahne Yönetimi) genellikle daha yüksek puanlara sahiptir. Bu durum, birinci yıl öğrencilerinin teknoloji kullanımı ve yönetim becerileri açısından daha yüksek eğilimler sergilediğini düşündürmektedir. Özellikle Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi alt boyutunda birinci yıl öğrencileri (Ort. = 30,27) ile dört yıl ve üzeri öğrenciler (Ort. = 32) en yüksek puanları almıştır.

İkinci ve üçüncü yıl öğrencileri ise birçok alt boyutta (örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği- Sosyal Ağ Kullanma, Anlık Mesajlaşma, ÇPYÖYÖ- Kariyer Yönetimi, Zaman Yönetimi ve Sahne Yönetimi) genellikle daha düşük puanlara sahiptir. Bu durum, özellikle ikinci ve üçüncü yıllarda öğrencilerin teknoloji kullanımı ve yönetim becerilerinde bir düşüş yaşadığını gösterebilir. Örneğin, Zaman Yönetimi alt boyutunda üçüncü yıl öğrencileri en düşük puanı almıştır (Ort. = 20,18).

Dört yıl ve daha fazla deneyime sahip öğrenciler ise bazı alt boyutlarda (örneğin, Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi ve Sahne Yönetimi) en yüksek puanları alırken, diğerlerinde (örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği- Çevrim İçi Oyun Oynama) en düşük puanlara sahiptir. Bu durum, dört yıl ve üzeri öğrencilerin teknoloji bağımlılığı eğilimlerinin azaldığını, ancak yönetim ve motivasyon becerilerinin daha gelişmiş olduğunu gösterebilir.

Genel eğilim olarak, birinci yıl öğrencileri birçok alanda daha yüksek puanlara sahipken, ikinci ve üçüncü yıl öğrencilerinde bir düşüş gözlemlenmekte, dört yıl ve üzeri öğrenciler ise özellikle yönetim ve motivasyon becerilerinde yeniden bir artış

sergilemektedir. Bu durum, üniversite deneyimi arttıkça öğrencilerin teknoloji kullanım alışkanlıklarının azaldığını, ancak yönetim ve motivasyon becerilerinin olgunlaştığını düşündürmektedir.

4.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Üçüncü araştırma sorusunda müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında genel akademik not ortalarına (GANO) göre farklılık olup olmadığı sorgulanmıştır. Buna göre katılımcıların genel akademik not ortalamalarına göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü Anova testi sonuçları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7

Katılımcıların genel akademik not ortalamasına göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek ve alt boyutları	GANO	Ort.	S.S.	F	p
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği	1,81-2,50 arası	48,32	18,79	1,210	0,304
	2,51-3,50 arası	50,5	17,12		
	3,51 ve üstü	39	8,07		
Sosyal Ağ Kullanma	1,81-2,50 arası	12,36	5,48	0,715	0,493
	2,51-3,50 arası	13,7	4,52		
	3,51 ve üstü	12	6,32		
Anlık Mesajlaşma	1,81-2,50 arası	12,14	5,84	0,316	0,730
	2,51-3,50 arası	12,96	5,23		
	3,51 ve üstü	11,5	3,27		
Çevrim İçi Oyun Oynama	1,81-2,50 arası	10,5	6,43	0,626	0,538
	2,51-3,50 arası	10,76	6,12		
	3,51 ve üstü	7,83	2,56		
Web Siteleri Kullanma	1,81-2,50 arası	13,32	6,59	2,397	0,098
	2,51-3,50 arası	13,09	5,83		
	3,51 ve üstü	7,67	2,66		

ÇPYÖYÖ	1,81-2,50 arası	158,41	24,23	0,347	0,708
	2,51-3,50 arası	155,93	27,1		
	3,51 ve üstü	165,33	33,42		
<i>Kariyer Yönetimi</i>	1,81-2,50 arası	30,32	6,35	0,814	0,447
	2,51-3,50 arası	31,78	6,31		
	3,51 ve üstü	33,67	4,27		
<i>Zaman Yönetimi</i>	1,81-2,50 arası	21,09	5,81	0,486	0,617
	2,51-3,50 arası	22,46	5,9		
	3,51 ve üstü	23,17	7,55		
<i>Sahne Yönetimi</i>	1,81-2,50 arası	29,23	7,15	2,164	0,122
	2,51-3,50 arası	25,07	8,12		
	3,51 ve üstü	27,33	7,31		
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	1,81-2,50 arası	48,05	8,25	1,050	0,355
	2,51-3,50 arası	49,04	9,12		
	3,51 ve üstü	54	10,22		
<i>Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	1,81-2,50 arası	29,73	7,36	0,810	0,449
	2,51-3,50 arası	27,59	6,52		
	3,51 ve üstü	27,17	6,85		

N: frekans, *Ort.:* Ortalama, *S.S.:* Standart Sapma,, *F:* Tek yönlü anova testi, *p:* Anlamlılık değeri, **:* $p < 0,05$

A: 1,80 ve altı kategorisinde çok az (3) katılımcı olduğu için, bu kategori bir üst kategori (1,81-2,50) ile birleştirilmiştir.

Analiz sonuçları, ölçek ve alt boyutların çoğunda genel akademik not ortalaması grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir ($p > 0,05$). Örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ($F(2) = 1,210$; $p = 0,304$), Sosyal Ağ Kullanma ($F(2) = 0,715$; $p = 0,493$), Anlık Mesajlaşma ($F(2) = 0,316$; $p = 0,730$), Çevrim İçi Oyun Oynama ($F(2) = 0,626$; $p = 0,538$), ÇPYÖYÖ ($F(2) = 0,347$; $p = 0,708$), Kariyer Yönetimi ($F(2) = 0,814$; $p = 0,447$), Zaman Yönetimi ($F(2) = 0,486$; $p = 0,617$), Sahne Yönetimi ($F(2) = 2,164$; $p = 0,122$), Çalgı Çalışma Yönetimi ($F(2) = 1,050$; $p = 0,355$) ve Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi ($F(2) = 0,810$; $p = 0,449$) alt boyutlarında genel akademik not

ortalaması grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuçlar, katılımcıların teknoloji kullanım alışkanlıkları ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algıları açısından genel akademik not ortalamalarına göre önemli bir değişim göstermediğine işaret etmektedir.

Ancak, Web Siteleri Kullanma alt boyutunda genel akademik not ortalaması grupları arasında anlamlı bir farklılık eşige yaklaşmıştır ($F(2) = 2,397$; $p = 0,098$). Bu alt boyutta, not ortalaması 1,81-2,50 aralığındaki katılımcılar (Ort. = 13,32) ile 2,51-3,50 aralığındaki katılımcılar (Ort. = 13,09) benzer puanlar alırken, not ortalaması 3,51 ve üzeri olan katılımcılar (Ort. = 7,67) belirgin şekilde daha düşük puanlar almıştır. Bu bulgu, yüksek genel akademik not ortalamasına sahip öğrencilerin web sitelerini kullanma eğilimlerinin daha düşük olabileceğini düşündürmektedir. Bu durum, akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin zamanlarını daha verimli kullanarak web sitelerine daha az vakit ayırdıklarını gösterebilir.

Ortalama puanlar üzerinden genel bir değerlendirme yapıldığında, genel akademik not ortalaması 3,51 ve üzeri olan katılımcıların birçok alt boyutta (örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği, Çevrim İçi Oyun Oynama, Web Siteleri Kullanma) daha düşük puanlar aldığı görülmektedir. Bu durum, yüksek not ortalamasına sahip öğrencilerin teknoloji kullanımına daha az zaman ayırdıklarını veya daha kontrollü bir kullanım sergilediklerini düşündürmektedir. Öte yandan, genel akademik not ortalaması 1,81-2,50 aralığındaki katılımcılar, birçok alt boyutta (örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği, Sosyal Ağ Kullanma, Web Siteleri Kullanma) daha yüksek puanlar almıştır. Bu da düşük not ortalamasına sahip öğrencilerin teknoloji kullanımına daha fazla eğilim gösterdiğini işaret edebilir.

Sonuç olarak, çalışmanın bulguları, katılımcıların genel akademik not ortalamaları ile teknoloji kullanım alışkanlıkları ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algıları arasında genel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir. Ancak, yüksek not ortalamasına sahip öğrencilerin web siteleri kullanma gibi belirli alanlarda daha düşük puanlar alması, akademik başarı ile teknoloji kullanımı arasında potansiyel bir ilişkiye işaret edebilir.

4.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü sorusu kapsamında, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılığı düzeyleri ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarının, mezun oldukları lise türüne göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu doğrultuda, farklı okul türlerinden mezun olan bireylerin ölçek genelinde ve alt boyutlardaki puanları arasındaki farkları ortaya koyan bağımsız örneklem t-testi bulguları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8*Katılımcıların mezun oldukları okul türüne göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması*

Ölçek ve alt boyutları	Okul Türü	Ort.	S.S.	t	p
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği	GSL-konservatuar	49,16	14,89	0,079	0,937
	Diğer	48,90	17,54		
Sosyal Ağ Kullanma	GSL-konservatuar	13,71	4,88	1,213	0,228
	Diğer	12,56	4,73		
Anlık Mesajlaşma	GSL-konservatuar	13,07	4,99	0,587	0,558
	Diğer	12,47	5,17		
Çevrim İçi Oyun Oynama	GSL-konservatuar	9,36	4,90	-1,739	0,085
	Diğer	11,32	6,26		
Web Siteleri Kullanma	GSL-konservatuar	13,02	5,60	0,424	0,672
	Diğer	12,54	5,80		
ÇPYÖYÖ	GSL-konservatuar	164,73	26,77	1,311	0,193
	Diğer	157,80	26,70		
Kariyer Yönetimi	GSL-konservatuar	33,60	5,99	1,987	0,05*
	Diğer	31,24	6,02		
Zaman Yönetimi	GSL-konservatuar	23,60	6,54	1,233	0,22
	Diğer	22,17	5,29		
Sahne Yönetimi	GSL-konservatuar	26,67	7,66	-0,626	0,532
	Diğer	27,61	7,57		
Çalgı Çalışma Yönetimi	GSL-konservatuar	51,89	9,00	2,041	0,044*
	Diğer	48,14	9,51		
Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi	GSL-konservatuar	28,98	6,59	0,256	0,798
	Diğer	28,64	6,56		

*N: frekans, Ort.: Ortalama, S.S.: Standart Sapma, t: Bağımsız Örneklem t-testi, p: Anlamlılık değeri, *:p<0,05, **:p<0,01*

Analiz sonuçları, çoğu alt boyutta iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir ($p>0,05$). Örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ($t = 0,079$; $p = 0,937$), Sosyal Ağ Kullanma ($t = 1,213$; $p = 0,228$), Anlık Mesajlaşma ($t = 0,587$; $p = 0,558$), Çevrim İçi Oyun Oynama ($t = -1,739$; $p = 0,085$), Web Siteleri Kullanma ($t = 0,424$; $p = 0,672$), ÇPYÖYÖ ($t = 1,311$; $p = 0,193$), Zaman Yönetimi ($t = 1,233$; $p = 0,220$), Sahne Yönetimi ($t = -0,626$; $p = 0,532$) ve Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi ($t = 0,256$; $p = 0,798$) alt boyutlarında Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) - konservatuar mezunları ile diğer okul mezunları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuçlar, katılımcıların teknoloji kullanım alışkanlıkları ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algıları açısından mezun oldukları okul türüne göre önemli bir değişim göstermediğine işaret etmektedir.

Ancak, Kariyer Yönetimi ($t = 1,987$; $p = 0,05$) ve Çalgı Çalışma Yönetimi ($t = 2,041$; $p = 0,044$) alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. GSL-konservatuar mezunları, Kariyer Yönetimi alt boyutunda (Ort. = 33,60) diğer okul mezunlarına (Ort. = 31,24) göre daha yüksek puanlar almıştır. Bu durum, GSL-konservatuar mezunlarının kariyer planlama ve yönetim becerilerinde daha yetkin olduklarını düşündürmektedir. Benzer şekilde, GSL-konservatuar mezunları, Çalgı Çalışma Yönetimi alt boyutunda (Ort. = 51,89) diğer okul mezunlarına (Ort. = 48,14) göre daha yüksek puanlar elde etmiştir. Bu bulgu, GSL-konservatuar mezunlarının çalgı çalışma yönetimi konusunda daha gelişmiş becerilere sahip olduklarını göstermektedir.

Sonuç olarak, ortalama puanlar üzerinden genel bir değerlendirme yapıldığında, katılımcıların mezun oldukları okul türü ile teknoloji kullanım alışkanlıkları arasında genel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir. Ancak, GSL-konservatuar mezunlarının kariyer yönetimi ve çalgı çalışma yönetimi gibi belirli alanlarda daha yüksek puanlar alması, bu okul türünün öğrencilerin yönetim becerilerini geliştirmede etkili olabileceğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, GSL-konservatuar mezunlarının Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ve alt boyutlarında (Sosyal Ağ Kullanma, Anlık Mesajlaşma, Web Siteleri Kullanma gibi) diğer okul mezunlarına göre daha yüksek puanlar alması, bu grubun teknolojiye daha fazla bağımlılık eğilimi gösterdiğini düşündürmektedir. Bu durum, özellikle GSL-konservatuar öğrencilerinin teknoloji kullanım alışkanlıklarının kontrol altına alınmasına yönelik farkındalık çalışmalarının önemini ortaya koymaktadır.

4.5. Beşinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Beşinci Araştırma sorusunda müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında internette (oyun/sosyal ağ/mesajlaşma/web

kullanımı) günlük ortalama vakit geçirme süresine göre farklılık olup olmadığı karşılaştırılmıştır. Buna göre katılımcıların internette geçirdikleri süreye göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü Anova testi sonuçları Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9

Katılımcıların internette geçirdikleri süreye göre ölçek ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek ve alt boyutları	İnternet süresi ^A	Ort.	S.S.	F	p	Fark
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği	1-2 saat arası ^a	38,85	11,85	8,101	0,001**	b,c>a
	3-4 saat ^b	51,24	15,70			
	5-6 saat ^c	55,00	17,70			
Sosyal Ağ Kullanma	1-2 saat arası ^a	10,35	4,32	6,091	0,003**	b,c>a
	3-4 saat ^b	13,87	4,69			
	5-6 saat ^c	14,17	4,64			
Anlık Mesajlaşma	1-2 saat arası ^a	9,38	3,62	8,945	0,001**	b,c>a
	3-4 saat ^b	13,59	4,95			
	5-6 saat ^c	14,42	5,23			
Çevrim İçi Oyun Oynama	1-2 saat arası	9,27	4,58	1,965	0,145	
	3-4 saat	10,20	5,44			
	5-6 saat	12,38	7,24			
Web Siteleri Kullanma	1-2 saat arası ^a	9,85	4,58	4,917	0,009**	b,c>a
	3-4 saat ^b	13,57	5,40			
	5-6 saat ^c	14,04	6,49			
ÇPYÖYÖ	1-2 saat arası ^a	171,88	25,59	3,100	0,049*	a>b,c
	3-4 saat ^b	156,72	26,55			
	5-6 saat ^c	157,96	26,45			
Kariyer Yönetimi	1-2 saat arası ^a	34,85	6,38	3,450	0,036*	a>b,c
	3-4 saat ^b	31,67	5,18			
	5-6 saat ^c	30,79	7,04			

<i>Zaman Yönetimi</i>	1-2 saat arası	25,12	6,32	3,019	0,053
	3-4 saat	21,74	5,80		
	5-6 saat	22,62	5,00		
<i>Sahne Yönetimi</i>	1-2 saat arası	28,46	7,04	0,972	0,382
	3-4 saat	27,35	7,54		
	5-6 saat	25,50	8,24		
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	1-2 saat arası	53,35	9,52	2,736	0,070
	3-4 saat	48,19	9,74		
	5-6 saat	49,42	7,82		
<i>Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	1-2 saat arası	30,12	5,09	1,384	0,255
	3-4 saat	27,78	6,62		
	5-6 saat	29,63	7,59		

*N: frekans, Ort.: Ortalama, S.S.: Standart Sapma,, F: Tek yönlü anova testi, p: Anlamlılık değeri, *:p<0,05, **:p<0,01*

A: 1 saatten az ve 7 saatten fazla kategorilerinde çok az (1) katılımcı olduğu için, bu iki kategori bir üst kategori ile birleştirilmiştir.

Analiz sonuçları, birçok alt boyutta internette geçirilen süreye göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğunu göstermektedir ($p<0,05$). Özellikle Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ($F(2) = 8,101$; $p = 0,001$), Sosyal Ağ Kullanma ($F(2) = 6,091$; $p = 0,003$), Anlık Mesajlaşma ($F(2) = 8,945$; $p = 0,001$) ve Web Siteleri Kullanma ($F(2) = 4,917$; $p = 0,009$) alt boyutlarında gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bu bulgular, internette geçirilen süre arttıkça teknoloji bağımlılığı, sosyal ağ kullanımı, anlık mesajlaşma ve web siteleri kullanımı puanlarının da arttığını göstermektedir. Örneğin, günde 5-6 saat ve 3-4 saat internette zaman geçiren katılımcılar, 1-2 saat geçirenlere kıyasla Teknoloji Bağımlılığı Ölçeğinde (Ort. = 55,00 ve 51,24), Sosyal Ağ Kullanmada (Ort. = 14,17 ve 13,8), Anlık Mesajlaşmada (Ort. = 14,42 ve 13,4) ve Web Siteleri Kullanmada (Ort. = 14,04 ve 13,57) daha yüksek puanlar almıştır. Bu durum, internette daha fazla zaman geçiren bireylerin teknolojiye daha bağımlı hale geldiğini ve bu alışkanlıkların olumsuz etkilerinin artabileceğini düşündürmektedir.

Ayrıca, ÇPYÖYÖ ($F(2) = 3,100$; $p = 0,049$) ve Kariyer Yönetimi ($F(2) = 3,450$; $p = 0,036$) alt boyutlarında da anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. 1-2 saat internette zaman

geçiren katılımcılar, ÇPYÖYÖ (Ort. = 171,88) ve Kariyer Yönetimi (Ort. = 34,85) alt boyutlarında daha yüksek puanlar alırken, internette daha fazla zaman geçiren grupların puanları daha düşüktür. Bu bulgu, internette daha az zaman geçiren bireylerin kariyer yönetimi ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında daha başarılı olabileceğini düşündürmektedir.

Diğer alt boyutlarda ise anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Örneğin, Çevrim İçi Oyun Oynama ($F(2) = 1,965$; $p = 0,145$), Zaman Yönetimi ($F(2) = 3,019$; $p = 0,053$), Sahne Yönetimi ($F(2) = 0,972$; $p = 0,382$), Çalgı Çalışma Yönetimi ($F(2) = 2,736$; $p = 0,070$) ve Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi ($F(2) = 1,384$; $p = 0,255$) alt boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Ancak, Zaman Yönetimi ve Çalgı Çalışma Yönetimi alt boyutlarında p değerleri anlamlılık eşiğine yaklaşmıştır, bu da bu alanlarda potansiyel farklılıklar olabileceğine işaret edebilir.

Genel olarak, internette geçirilen süre arttıkça teknoloji bağımlılığı, sosyal ağ kullanımı, anlık mesajlaşma ve web siteleri kullanımı gibi alanlarda puanların arttığı görülmektedir. Bu durum, teknoloji kullanımının kontrolsüz bir şekilde artmasının bireyler üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceğini göstermektedir. Öte yandan, internette daha az zaman geçiren bireylerin kariyer yönetimi ve çalgı performans yönetimi algılarında daha başarılı olmaları, teknoloji kullanımının dengelenmesinin önemini vurgulamaktadır.

4.6. Altıncı Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Altıncı araştırma sorusunda müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında çalgılarını günlük ortalama çalışma süresine göre farklılık olup olmadığı karşılaştırılmıştır. Buna göre katılımcıların ölçek ve alt boyut puanlarının günlük çalgı çalışma süresine (GÇÇS) göre farklılaşma durumlarına ilişkin tek yönlü Anova testi sonuçları Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10*Katılımcıların günlük çalgı çalma süresine göre ölçek puanlarının karşılaştırılması*

Ölçek ve Alt Boyutlar	GÇÇS ^A	Ort.	S.S.	F	p
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği	1 saatten az	47,00	16,45	1,175	0,323
	1 saat	45,71	17,58		
	2 saat	52,48	15,87		
	3 saat ve fazlası	46,95	15,72		
Sosyal Ağ Kullanma	1 saatten az	12,67	4,88	0,665	0,575
	1 saat	12,25	5,56		
	2 saat	13,82	4,62		
	3 saat ve fazlası	12,67	4,33		
Anlık Mesajlaşma	1 saatten az	12,07	6,24	2,346	0,077
	1 saat	11,50	4,74		
	2 saat	14,23	4,46		
	3 saat ve fazlası	11,48	5,32		
Çevrim İçi Oyun Oynama	1 saatten az	9,53	5,34	0,738	0,532
	1 saat	9,29	5,31		
	2 saat	11,11	6,40		
	3 saat ve fazlası	11,14	5,21		
Web Siteleri Kullanma	1 saatten az	12,73	5,28	0,395	0,757
	1 saat	12,67	5,95		
	2 saat	13,32	5,77		
	3 saat ve fazlası	11,67	5,74		
ÇPYÖYÖ	1 saatten az	150,33	22,03	2,028	0,115
	1 saat	155,96	33,06		
	2 saat	162,43	25,68		
	3 saat ve fazlası	170,38	21,88		

<i>Kariyer Yönetimi</i>	1 saatten az ^A	28,87	4,72	3,352	0,022*	D>A
	1 saat ^B	31,96	6,14			
	2 saat ^C	32,20	6,63			
	3 saat ve fazlası ^D	35,14	4,52			
<i>Zaman Yönetimi</i>	1 saatten az	20,00	5,86	3,342	0,022*	D>A,B
	1 saat	21,33	7,20			
	2 saat	23,27	5,17			
	3 saat ve fazlası	25,43	4,53			
<i>Sahne Yönetimi</i>	1 saatten az	27,60	8,26	0,207	0,891	
	1 saat	28,13	7,70			
	2 saat	26,66	8,01			
	3 saat ve fazlası	27,00	6,37			
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	1 saatten az	45,07	7,85	2,758	0,046*	D,C>A
	1 saat	47,63	10,60			
	2 saat	51,14	8,14			
	3 saat ve fazlası	52,67	10,41			
<i>Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	1 saatten az	28,80	6,84	1,001	0,396	
	1 saat	26,92	7,11			
	2 saat	29,16	6,72			
	3 saat ve fazlası	30,14	5,13			

*N: frekans, Ort.: Ortalama, S.S.: Standart Sapma, F: Tek Yönlü Anova Testi, p: Anlamlılık değeri, *:p<0,05, **:p<0,01*
A: 3 saatten fazla kategorisinde yeterli katılımcı olmadığı için, bu kategori bir üst kategori ile birleştirilmiştir.

Analiz sonuçları, çoğu alt boyutta günlük çalgı çalma süreleri verileri incelendiğinde, gruplar arasında anlamlı bir değişkenlik olmadığı görülmüştür.. Örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (F(3) = 1,175; p = 0,323), Sosyal Ağ Kullanma (F(3) = 0,665; p = 0,575), Anlık Mesajlaşma (F(3) = 2,346; p = 0,077), Çevrim İçi Oyun Oynama (F(3) = 0,738; p = 0,532), Web Siteleri Kullanma (F(3) = 0,395; p = 0,757), ÇPYÖYÖ (F(3) = 2,028; p = 0,115), Sahne Yönetimi (F(3) = 0,207; p = 0,891) ve Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi (F(3) = 1,001;

$p = 0,396$) alt boyutlarında gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuçlar, katılımcıların teknoloji kullanım alışkanlıkları ve bazı yönetim becerileri açısından günlük çalgı çalma sürelerine göre önemli bir değişim göstermediğine işaret etmektedir.

Ancak, Kariyer Yönetimi ($F(3) = 3,352$; $p = 0,022$), Zaman Yönetimi ($F(3) = 3,342$; $p = 0,022$) ve Çalgı Çalışma Yönetimi ($F(3) = 2,758$; $p = 0,046$) alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Kariyer Yönetimi alt boyutunda, günde 3 saat ve fazlası çalgı çalan katılımcılar (Ort. = 35,14), 1 saatten az çalan katılımcılara (Ort. = 28,87) göre daha yüksek puanlar almıştır. Bu durum, çalgı çalma süresi arttıkça kariyer yönetimi becerilerinin de gelişebileceğini düşündürmektedir. Zaman Yönetimi alt boyutunda ise günde 3 saat ve fazlası çalgı çalan katılımcılar (Ort. = 25,43), 1 saatten az (Ort. = 20,00) ve 1 saat (Ort. = 21,33) çalan katılımcılara göre daha yüksek puanlar elde etmiştir. Bu bulgu, çalgı çalma süresi arttıkça zaman yönetimi becerilerinin de olumlu yönde etkilenebileceğini göstermektedir. Çalgı Çalışma Yönetimi alt boyutunda ise günde 2 saat (Ort. = 51,14) ve 3 saat ve fazlası (Ort. = 52,67) çalgı çalan katılımcılar, 1 saatten az çalan katılımcılara (Ort. = 45,07) göre daha yüksek puanlar almıştır. Bu sonuç, çalgı çalma süresi arttıkça çalgı çalışma yönetimi becerilerinin de geliştiğini ortaya koymaktadır.

Ortalama puanlar üzerinden genel bir değerlendirme yapıldığında, günde 3 saat ve fazlası çalgı çalan katılımcıların birçok alt boyutta (özellikle Kariyer Yönetimi, Zaman Yönetimi ve Çalgı Çalışma Yönetimi) daha yüksek puanlar aldığı görülmektedir. Bu durum, çalgı çalma süresi arttıkça bireylerin yönetim becerilerinin de olumlu yönde gelişebileceğini düşündürmektedir. Öte yandan, teknoloji kullanımına ilişkin alt boyutlarda (örneğin, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği, Sosyal Ağ Kullanma, Anlık Mesajlaşma) çalgı çalma süresine göre anlamlı bir farklılık olmaması, bu alışkanlıkların çalgı çalma süresinden bağımsız olduğunu gösterebilir.

Sonuç olarak, çalışmanın bulguları, günlük çalgı çalma süresi arttıkça özellikle kariyer yönetimi, zaman yönetimi ve çalgı çalışma yönetimi gibi becerilerin gelişebileceğine işaret etmektedir. Bu durum, müzik eğitiminin bireylerin yönetim becerilerini destekleyebileceğini göstermektedir.

4.7. Yedinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) ile alt boyutları arasındaki ilişki düzeylerinin incelenmesine ilişkin Pearson Korelasyon analiz sonuçları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11

Teknoloji Bağımlılık Ölçeği (TBÖ) ve Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) ile alt boyutları arasındaki ilişki

Ölçek ve alt boyutları	Katsayı	TBÖ	SAK	ANM	ÇİOO	WSK	ÇPYÖYÖ	KY	ZY	SY	ÇÇY
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği	r	1									
	p										
Sosyal Ağ Kullanma	r	0,815**	1								
	p	0									
Anlık Mesajlaşma	r	0,827**	0,631**	1							
	p	0	0								
Çevrim İçi Oyun Oynama	r	0,649**	0,326**	0,372**	1						
	p	0	0,001	0							
Web Siteleri Kullanma	r	0,792**	0,607**	0,577**	0,247*	1					
	p	0	0	0	0,011						
ÇPYÖYÖ	r	-0,279**	-0,355**	-0,307**	-0,074	-0,153	1				
	p	0,004	0	0,002	0,457	0,122					
Kariyer Yönetimi	r	-0,205*	-0,17	-0,157	-0,178	-0,126	0,719**	1			
	p	0,037	0,085	0,11	0,071	0,203	0				

<i>Zaman Yönetimi</i>	r	-0,187	-0,291**	-0,226*	0	-0,091	0,788**	0,497**	1		
	p	0,057	0,003	0,021	0,999	0,358	0	0			
<i>Sahne Yönetimi</i>	r	-0,156	-0,249*	-0,230*	0,043	-0,077	0,658**	0,315**	0,319**	1	
	p	0,113	0,011	0,019	0,666	0,437	0	0,001	0,001		
<i>Çalgı Çalışma Yönetimi</i>	r	-0,240*	-0,318**	-0,235*	-0,08	-0,131	0,835**	0,526**	0,706**	0,330**	1
	p	0,014	0,001	0,016	0,422	0,185	0	0	0	0,001	
<i>Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi</i>	r	-0,255**	-0,288**	-0,301**	-0,072	-0,149	0,754**	0,446**	0,482**	0,482**	0,474**
	p	0,009	0,003	0,002	0,47	0,131	0	0	0	0	0

Yapılan analizler, TBÖ ile ÇPYÖYÖ ve bunların alt boyutları arasında hem pozitif hem de negatif yönde anlamlı ilişkiler bulunduğunu ortaya koymuştur. Bununla birlikte, her iki ölçeğin alt boyutları arasında da istatistiksel olarak anlamlı bağlantılar belirlenmiştir.

4.7.1. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki

TBÖ'nün alt boyutları olan Sosyal Ağ Kullanımı (SAK), Anlık Mesajlaşma (ANM), Çevrim İçi Oyun Oynama (ÇİOO) ve Web Siteleri Kullanımı (WSK) ile ölçeğin genel puanı arasında anlamlı ve pozitif yönde korelasyonlar tespit edilmiştir. Özellikle;

TBÖ ile SAK arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,815$; $p < 0,01$), TBÖ ile ANM arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,827$; $p < 0,01$), TBÖ ile WSK arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,792$; $p < 0,01$), TBÖ ile ÇİOO arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,649$; $p < 0,01$) tespit edilmiştir.

Bu bulgular, teknoloji bağımlılığı düzeyi arttıkça sosyal ağ kullanımı, anlık mesajlaşma, web siteleri kullanımı ve çevrim içi oyun oynama eğilimlerinin de arttığını göstermektedir. Bu durum, teknoloji kullanımının birbirini besleyen bir yapıda olduğunu düşündürmektedir.

4.7.2. Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) ile Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki

ÇPYÖYÖ ve alt boyutları ile TBÖ ve alt boyutları arasında negatif yönlü ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Özellikle;

TBÖ ile ÇPYÖYÖ arasında düşük düzeyde negatif bir ilişki ($r = -0,279$; $p < 0,01$), SAK ile ÇPYÖYÖ arasında orta düzeyde negatif bir ilişki ($r = -0,355$; $p < 0,01$), ANM ile ÇPYÖYÖ arasında düşük düzeyde negatif bir ilişki ($r = -0,307$; $p < 0,01$), WSK ile ÇPYÖYÖ arasında negatif ancak anlamlı olmayan bir ilişki ($r = -0,153$; $p > 0,05$), ÇİOO ile ÇPYÖYÖ arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r = -0,074$; $p > 0,05$).

Bu bulgular, teknoloji bağımlılığı ve alt boyutlarındaki artışın, çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısını olumsuz yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Özellikle sosyal ağ kullanımı ve anlık mesajlaşma gibi teknoloji kullanım alışkanlıklarının, bireylerin çalgı performans yönetimi becerilerini zayıflatabileceği düşünülebilir.

4.7.3. ÇPYÖYÖ ile Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler

ÇPYÖYÖ'nün alt boyutları olan Kariyer Yönetimi (KY), Zaman Yönetimi (ZY), Sahne Yönetimi (SY), Çalgı Çalışma Yönetimi (ÇÇY) ve Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi (YBMY) arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişkiler belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, TBÖ ile

ÇPYÖYÖ toplam puanları arasında hem olumlu hem de olumsuz yönde anlamlı korelasyonlar gözlemlenmiştir; TBÖ'nün alt boyutları ile ÇPYÖYÖ'nün her bir alt boyutu arasında da istatistiksel olarak farklı düzeylerde ilişkiler ortaya konmuştur.

4.7.1. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki

TBÖ'nün alt boyutları olan Sosyal Ağ Kullanma (SAK), Anlık Mesajlaşma (ANM), Çevrim İçi Oyun Oynama (ÇİOO) ve Web Siteleri Kullanma (WSK) ile TBÖ arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Özellikle;

TBÖ ile SAK arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,815$; $p < 0,01$), TBÖ ile ANM arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,827$; $p < 0,01$), TBÖ ile WSK arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,792$; $p < 0,01$), TBÖ ile ÇİOO arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,649$; $p < 0,01$) tespit edilmiştir.

Bu bulgular, teknoloji bağımlılığı düzeyi arttıkça sosyal ağ kullanımı, anlık mesajlaşma, web siteleri kullanımı ve çevrim içi oyun oynama eğilimlerinin de arttığını göstermektedir. Bu durum, teknoloji kullanımının birbirini besleyen bir yapıda olduğunu düşündürmektedir.

4.7.2. Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ÇPYÖYÖ) ile Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ) ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki

ÇPYÖYÖ ve alt boyutları ile TBÖ ve alt boyutları arasında negatif yönlü ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Özellikle;

TBÖ ile ÇPYÖYÖ arasında düşük düzeyde negatif bir ilişki ($r = -0,279$; $p < 0,01$), SAK ile ÇPYÖYÖ arasında orta düzeyde negatif bir ilişki ($r = -0,355$; $p < 0,01$), ANM ile ÇPYÖYÖ arasında düşük düzeyde negatif bir ilişki ($r = -0,307$; $p < 0,01$), WSK ile ÇPYÖYÖ arasında negatif ancak anlamlı olmayan bir ilişki ($r = -0,153$; $p > 0,05$), ÇİOO ile ÇPYÖYÖ arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r = -0,074$; $p > 0,05$).

Bu bulgular, teknoloji bağımlılığı ve alt boyutlarındaki artışın, çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısını olumsuz yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Özellikle sosyal ağ kullanımı ve anlık mesajlaşma gibi teknoloji kullanım alışkanlıklarının, bireylerin çalgı performans yönetimi becerilerini zayıflatabileceği düşünülebilir.

4.7.3. ÇPYÖYÖ ile Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler

ÇPYÖYÖ'nün alt boyutları olan Kariyer Yönetimi (KY), Zaman Yönetimi (ZY), Sahne Yönetimi (SY), Çalgı Çalışma Yönetimi (ÇÇY) ve Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi (YBMY) arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Özellikle;

ÇPYÖYÖ ile KY arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,719$; $p < 0,01$), ÇPYÖYÖ ile ZY arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,788$; $p < 0,01$), ÇPYÖYÖ ile SY arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,658$; $p < 0,01$), ÇPYÖYÖ ile ÇÇY arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,835$; $p < 0,01$), ÇPYÖYÖ ile YBMY arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki ($r = 0,754$; $p < 0,01$) tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar, çalgı performans yönetimi öz yeterliliğinin alt boyutlarının birbiriyle güçlü bir şekilde ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu durum, bir alandaki öz yeterliliğin diğer alanlardaki öz yeterliliği de olumlu yönde etkileyebileceğini düşündürmektedir.

Genel bir değerlendirme yapılacak olursa, teknoloji bağımlılığı ve alt boyutları (Sosyal Ağ Kullanma, Anlık Mesajlaşma, Web Siteleri Kullanma, Çevrim İçi Oyun Oynama) arasında pozitif yönlü güçlü ilişkiler bulunmuştur. Bu durum, teknoloji kullanım alışkanlıklarının birbirini desteklediğini göstermektedir. Teknoloji bağımlılığı ve ÇPYÖYÖ arasında negatif yönlü ilişkiler tespit edilmiştir. Bu bulgu, teknoloji kullanımının artmasının, çalgı performans yönetimi öz yeterliliğini olumsuz etkileyebileceğine işaret etmektedir. ÇPYÖYÖ ve alt boyutları arasında pozitif yönlü güçlü ilişkiler bulunmuştur. Bu durum, çalgı performans yönetimi becerilerinin birbiriyle uyumlu ve destekleyici olduğunu göstermektedir.

4.7.4. Teknoloji Bağımlılığının Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlik Algısına Etkisi

Teknoloji Bağımlılığının çalgı performans yönetimi öz yeterliliğine etkisine ilişkin Regresyon Analizi sonuçları Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12

Öğrencilerin çalgı performans yönetimi üzerine etki eden faktöre yönelik basit regresyon analizi

Değişken	B	Std. hata _B	β (Beta)	T	p
Sabit	183,166	8,048		22,760	0,001
Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ)	-0,456	0,156	-0,279	-2,929	0,004**
R=0,279 R²=0,0778 F(1,102)=8,579, p=0,004, p<0.01					

Bağımlı değişken: Çalgı performans yönetimi öz yeterlilik ölçeği (ÇPYÖYÖ)

H₀: Teknoloji bağımlılığı çalgı performans yönetimi öz yeterliliğini etkilemez.

H₁: Teknoloji bağımlılığı çalgı performans yönetimi öz yeterliliğini negatif yönde etkiler

Bu çalışmada katılımcıların çalgı performans yönetimi öz yeterliliği üzerine teknoloji bağımlılığının etkisi basit doğrusal regresyon analizi ile incelenmiştir. Modelde teknoloji bağımlılığı ölçeği bağımsız değişken olarak belirlenmiştir. Bağımsız değişken ile kurulan basit doğrusal regresyon analizinde modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür, $F(1,102)=8,579$, $p=0,004$, $p<0.01$. Çalışmaya dâhil edilen bağımsız değişken (TBÖ) öğrencilerin çalgı performans yönetimi öz yeterliliklerindeki değişimlerin %7,8'ini açıklamaktadır (Tablo 12).

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, bağımsız değişken olan teknoloji bağımlılığının etkisinin anlamlı olduğu görülmüştür. Ancak bu etkinin negatif yöndedir. Başka bir ifade ile bu modelde, öğrencilerin teknoloji bağımlılıkları arttıkça öğrencilerin çalgı performans yönetimi öz yeterliliklerinin azalacağı, ya da tam tersi durumda, öğrencilerin teknoloji bağımlılıkları azaldıkça öğrencilerin çalgı performans yönetimi öz yeterliliklerinin artacağı anlaşılmaktadır.

Diğer bir deyişle modeldeki tüm değerler sabit tutulduğunda teknoloji bağımlılığındaki bir puan artışın, öğrencilerin çalgı performans yönetimi öz yeterlilik puanlarında; 0,456 kat azalmaya sebep olacağı görülmüştür. Basit doğrusal regresyon analiz sonucuna göre öğrencilerin çalgı performans öz yeterliliğine etki eden telefon bağımlılığı faktörüne ilişkin regresyon eşitliği (matematiksel model) aşağıda verilmiştir.

Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterliliği (ÇPYÖYÖ)=183,166-0,456 Teknoloji Bağımlılığı

Sonuç olarak H_0 hipotezi (H_0 : Teknoloji bağımlılığı çalgı performans yönetimi öz yeterliliğini etkilemez.) reddedilmiştir.

5. BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılık düzeyleri ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algıları arasındaki ilişki incelenmiş ve çeşitli demografik değişkenlere göre anlamlı farklılıklar araştırılmıştır. Aşağıda, araştırmada elde edilen bulgular ışığında sonuçlar ve söz konusu sonuçların ilgili alanyazın ile tartışılması yer almaktadır. Ayrıca elde edilmiş sonuçlar göz önünde bulundurularak öneriler sunulmaktadır.

5.1. Sonuç ve Tartışma

5.1.1. Birinci Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma

Birinci araştırma sorusu kapsamında, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre, erkek öğrencilerin teknoloji bağımlılığı düzeyleri kadın öğrencilere kıyasla anlamlı biçimde daha yüksek bulunmuştur. Özellikle Çevrim İçi Oyun Oynama alt boyutunda erkek öğrencilerin puanlarının anlamlı şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, erkek öğrencilerin teknoloji bağımlılığı açısından daha riskli bir grubu oluşturduğunu göstermektedir.

Bu farklılığın ortaya çıkmasında toplumsal cinsiyet rollerinin ve bireysel ilgi farklılıklarının etkili olduğu düşünülebilir. Erkek bireylerin erken yaşlardan itibaren dijital oyunlar ve teknoloji temelli etkinliklere daha fazla yönlendirilmesi, teknoloji bağımlılığı riskini artıran bir unsur olabilir. Bülbül ve diğerleri (2018), dijital oyunların rekabetçi doğası ve bu ortamların kaçış işlevi görebilmesi de bağımlılığı besleyen psikolojik mekanizmalar arasında yer aldığına vurgu yapmaktadırlar.

Bu sonuçlar, alanyazındaki diğer çalışmaların sonuçlarıyla da örtüşmektedir. Dinç ve diğerleri (2023) de çalışmalarında, erkek öğrencilerin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin kadınlara göre anlamlı biçimde daha yüksek olduğunu ve ayrıca erkeklerin oyun bağımlılığı açısından daha yüksek risk taşıdıklarını saptamışlardır. Atabay ve diğerleri (2023) de araştırmalarında benzer biçimde erkek öğrencilerin bağımlılık düzeylerinin daha yüksek olduğunu ortaya koymuşlardır. Karabulut ve Gökler (2023) ise çalışmalarında erkek öğrencilerin dijital oyunlar ve çevrim içi platformlarda daha yoğun etkileşim gösterdiklerini vurgulamışlardır. Öte yandan Bülbül ve diğerleri (2018) kadın öğrencilerin bazı teknoloji bileşenlerinde yüksek etkileşim sergilemelerine rağmen bu kullanımın bağımlılık düzeyine

dönüşmediğini belirtmişlerdir. Bu sonuçlar, mevcut araştırmada elde edilen erkek öğrencilerin kız öğrencilere kıyasla daha yüksek düzeyde genel teknoloji bağımlılığına sahip olma ve daha çok çevrim içi oyun oynama sonucuyla paralellik göstermektedir. Ancak, teknoloji bağımlılığının yalnızca cinsiyet faktörüyle sınırlı olmadığı, psikolojik, sosyal ve bireysel değişkenlerin de etkili olduğu bir yapıya sahip olduğu düşünülmektedir. Örneğin, Aydoğan (2020) teknolojik bağımlılığı psikolojik iyi oluş, algılanan sosyal destek ve duygusal doyum gibi faktörlerle ilişkilendirerek, cinsiyet ötesinde daha derin psikolojik temellere işaret etmektedir. Benzer şekilde, Akın ve İskender (2011) çalışmalarında internet bağımlılığı ile depresyon, anksiyete ve stres arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler saptamışlardır. Bu da teknoloji bağımlılığının bilişsel ve duyuşsal süreçleri olumsuz etkileyebileceğini göstermektedir. Nitekim mevcut araştırmada teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı arasında negatif yönlü bir ilişki saptanmış; bu durum, özellikle yürütücü biliş ve zaman yönetimi gibi becerilerin teknoloji kullanımından etkilenebileceği yönündeki alanyazınla örtüşmektedir.

Birinci araştırma sorusu kapsamında, çalgı performans yönetimi öz yeterlik algıları da cinsiyete göre incelenmiştir. Ölçeğin toplam puanında anlamlı fark bulunmamakla birlikte, Sahne Yönetimi ve Yürütücü Biliş/Motivasyon Yönetimi alt boyutlarında erkek öğrencilerin anlamlı biçimde daha yüksek öz yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Bu bulgu, erkek öğrencilerin performans süreçlerinde daha yüksek özgüven sergileyebildiğini düşündürmektedir. McPherson ve McCormick (2006), bireylerin müzikal performans becerilerindeki öz yeterlik algılarının cinsiyete göre farklılaşabileceğini ve erkek öğrencilerin daha yüksek özgüvenle performans sergileyebileceğini vurgulamıştır. Ülkemizde mevcut ekonomik koşullar öğrencilerin ek işler yapmalarına neden olmaktadır. Bu sebeple müzik öğretmeni adaylarının gece çeşitli mekânlarda eğlence müziği yaptıkları görülmektedir. Toplumun kızlar üzerindeki cinsiyet rolleri, güvenlik algısı ve mekân politikaları nedeniyle söz konusu mekânlarda daha çok erkek öğrencilerin çalıştığına inanılmaktadır. Erkek öğrencilerin sahne yönetimi becerilerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olması bu nedenle açıklanabilir.

Ancak alanyazında bu konuda farklı sonuçların da yer aldığı görülmektedir. Girgin (2015) kadın öğrencilerin çalgı performans süreçlerinde daha yüksek disiplin ve odaklanma becerilerine sahip olduklarını ve bu durumun performans yönetimini olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Bu çeşitlilik, cinsiyet farklılıklarının tek başına belirleyici olmadığını, bireysel farklılıklar ve eğitim ortamı gibi diğer faktörlerin de etkili olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak bu araştırma, erkek öğrencilerin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin kadın öğrencilere göre daha yüksek olduğunu ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısının bazı

alt boyutlarında erkek öğrenciler lehine farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, teknoloji bağımlılığının ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısının çok boyutlu ve karmaşık yapısı göz önünde bulundurulduğunda, cinsiyetin tek başına belirleyici bir değişken olmadığı ve bu alanda daha derinlemesine çalışmalara ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

5.1.2. İkinci Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma

İkinci araştırma sorusu kapsamında, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında üniversitede eğitim alma yılına göre farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Teknoloji bağımlılığının üniversitede eğitim alma yılına göre farklılaşma durumuna yönelik bulgu, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ve alt boyutlarının büyük çoğunluğunda üniversite yılları arasında anlamlı fark olmadığını ortaya koymuştur. Bununla birlikte, eğitim süreci boyunca öğrencilerin teknoloji kullanım alışkanlıklarında bir değişim olduğu da gözlemlenmektedir. Özellikle dördüncü yıl ve üzerindeki öğrencilerin teknoloji bağımlılığı puanları daha düşüktür.

İkinci araştırma sorusu bağlamında teknoloji bağımlılığının üniversitede eğitim alma yılına göre farklılaşma durumunun yanı sıra Çalgı Performans Yönetimi Öz Yeterlilik Algısı Ölçeğinin Yürütücü Biliş ve Motivasyon Yönetimi alt boyutunda da yine dört yıl ve daha fazla üniversite deneyimi olan öğrencilerin lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu sonuç, çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısının bireyin müziksel öğrenme süreci boyunca gelişim gösterdiğini ortaya koymaktadır. Özellikle motivasyon yönetimi ve yürütücü biliş gibi alt boyutlarda, deneyimsel öğrenme sürecinin etkili olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumu destekleyen çalışmalardan biri olan Ritchie ve Williamon (2011), ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin müzik öğrenimine yönelik öz yeterlik inançlarını incelemiş ve okul dışı müzik etkinliklerine düzenli katılımın, çocukların müziksel öz yeterlik düzeyini anlamlı biçimde artırdığını ortaya koymuştur. Çalışmada, sosyal destek ve süreklilik gibi faktörlerin öz yeterlik gelişiminde önemli rol oynadığı belirlenmiştir. Bu bulgu, müzik öğretmeni adaylarının da uzun süreli müzik eğitimi ve sahne deneyimi ile çalgı performansına yönelik öz yeterlik algılarını daha güçlü biçimde geliştirebildiklerini desteklemektedir.

Çalgı performans yönetimi süreçlerinin zamanla ve deneyimle gelişen karmaşık bilişsel ve duyuşsal beceriler gerektirdiği bilinmektedir. Yürütücü biliş ve motivasyon yönetimi, bireyin kendi öğrenme sürecini planlayabilmesi, hedef koyabilmesi, içsel motivasyonunu sürdürebilmesi ve performansa yönelik stratejiler geliştirebilmesi ile doğrudan ilişkilidir. Üniversitedeki dördüncü yıl ve üzeri deneyime sahip öğrenciler, bu becerileri geliştirebilecek

daha uzun bir öğrenme sürecine sahip olduklarından, bu alanda daha yüksek puanlar almaları beklenen bir durumdur.

Zamanla öğrencilerin yalnızca teknik becerileri değil, aynı zamanda sahne deneyimi, duygusal farkındalık, planlama ve öz değerlendirme gibi üst düzey becerileri de gelişmektedir. Bu gelişim, öğrenilmiş deneyimlerin ve tekrarların yanı sıra öğretim elemanlarından alınan geribildirimlerle de desteklemektedir. Ayrıca, uzun süreli müzik eğitimi alan öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımaları, başarıya ulaşmada etkili stratejiler geliştirmeleri ve akademik yaşamlarına yönelik içsel bir motivasyon geliştirmeleri olasıdır.

Bu sonuç, bireylerin eğitim süreci ilerledikçe öz düzenleme ve motivasyon becerilerinin geliştiğini göstermektedir. Bu gelişimin ardında, öğrencilerin akademik ve performans süreçlerinde kazandıkları deneyimlerin ve öğrenme stratejilerinin etkili olduğu düşünülebilir. Zimmerman (2002), öz düzenleme ve öz yeterlik becerilerinin öğrenme süreci içinde gelişen ve deneyimle pekişen yapılar olduğunu belirtmektedir. McPherson ve McCormick (2006) da çalışmalarında çalgı performansında öz yeterlik inancı ile deneyim arasında pozitif ilişki tespit etmişlerdir. Benzer şekilde, Akçay ve diğerleri (2021) tarafından yürütülen araştırmada da mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin çalgı performansı öz yeterlik inançlarının eğitim sürecine bağlı olarak gelişim gösterdiği belirlenmiştir. Ayrıca, Demirdağ'ın (2015) çalışmasında da nitelikli öğrenme ortamlarının ve etkili öğretim süreçlerinin öğrencilerin akademik öz yeterlik düzeylerini artırdığı vurgulanmıştır. Bu bulgular doğrultusunda, üniversite eğitimi süresi ilerledikçe, öğrencilerin yürütücü biliş ve motivasyon yönetimi becerilerinin geliştiği ve bu gelişimin çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarını da olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Bununla birlikte, eğitim süresinin uzaması, öğrencilerin farklı sahne deneyimlerine, sınavlara ve geri bildirimlere daha fazla maruz kalmalarını sağlamaktadır. Bu tecrübeler, bireyde içsel bir motivasyon oluşturarak performanslarına yönelik daha bilinçli stratejiler geliştirmelerini kolaylaştırmaktadır. Dolayısıyla, eğitim yılı ilerledikçe bu tür bilişsel ve duyuşsal becerilerin gelişmesi beklenen bir durumdur. Bu süreçler, bireyde çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısının güçlenmesine katkı sağlamaktadır.

McPherson ve McCormick (2006) da bu süreci destekleyen şekilde, çalgı performansı sırasında sergilenen dikkat, teknik yeterlik ve motivasyon gibi becerilerin yüksek öz yeterlik inancı ile doğrudan ilişkili olduğunu belirtmiştir. Benzer şekilde, Pirlibeylioğlu ve Bilgin (2022) araştırmalarında sınıf düzeyine bağlı olarak çalgı performansı öz yeterlik düzeylerinde artış tespit etmiş ve özellikle son sınıf öğrencilerinin daha yüksek öz yeterlik düzeyine sahip olduğunu ortaya koymuşlardır. Bu bağlamda, eğitim yılı ilerledikçe bireylerin hem içsel

motivasyon hem de öz düzenleme becerilerinin gelişmesiyle öz yeterlik algılarının güçlenmesi, önceki araştırmalarla da tutarlıdır.

Öğrenim yılı dört ve üzeri olan öğrencilerin teknolojiyle daha kontrollü bir ilişki geliştirmeleri ve yönetim becerilerinin artması öğrencilerin eğitim süreci boyunca bilişsel farkındalıklarının artmasının bu kontrolü sağlamalarında etkili olabileceği şeklinde açıklanabilir.

Sonuç olarak, teknoloji bağımlılığı düzeylerinin sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği; en düşük bağımlılık puanlarının 4. sınıf ve üzeri öğrencilerde gözlemlendiği tespit edilmiştir. Bu durum, lisans eğitiminin sonlarına doğru öğrencilerin teknoloji kullanımına yönelik daha kontrollü bir tutum geliştirdiklerini düşündürmektedir. Ancak, 2. sınıf seviyesinde teknoloji bağımlılığı puanlarının yükselmesi, bu dönemin öğrenciler açısından dikkatle değerlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Uludağ Üniversitesi müzik öğretmenliği programı 2. sınıf düzeyinde yer alan “eğitimde araştırma teknikleri” ve “müzik tarihi” gibi dersler yer almaktadır. Veriler toplanırken 2. sınıf öğrencilerin bu dersleri aldıkları ve dersler gereği internette birçok tarama yaptıkları düşünüldüğünde anlamlı olmasa da teknoloji bağımlılık puanlarının yüksek olması beklenen sonuçtur.

5.1.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma

Üçüncü araştırma sorusu kapsamında, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında genel akademik not ortalamasına göre farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Elde edilen bulgular, fark anlamlı olmasa da genel olarak not ortalaması yüksek olan öğrencilerin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin daha düşük, çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarının ise daha yüksek olduğunu göstermiştir. Özellikle Web Siteleri Kullanma alt boyutunda not ortalaması yüksek olan öğrencilerin daha düşük puan aldığı belirlenmiştir.

Bu durum, akademik başarı düzeyi yüksek olan öğrencilerin teknoloji kullanımını daha kontrollü ve bilinçli biçimde yönetebildiklerini göstermektedir. Akademik başarısı yüksek bireylerin zaman yönetimi, öz düzenleme ve dikkat kontrolü gibi bilişsel beceriler açısından daha güçlü olmaları, bu sonucun oluşmasında etkili olabilir. Nitekim Junco (2012), sosyal medya kullanımının öğrencilerin akademik performansını ve dikkat sürelerini olumsuz etkilediğini ortaya koymuştur. Benzer şekilde, Kuss ve Griffiths (2011) tarafından yürütülen çalışmada, sosyal medya bağımlılığı ile dikkat dağınıklığı, yalnızlık ve düşük öz saygı gibi psikolojik sorunlar arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Young (1998) ise internet bağımlılığını kontrolsüz ve aşırı kullanım biçiminde tanımlayarak, bu durumun akademik ve

mesleki başarısızlığa yol açabileceğini vurgulamıştır. Bu bulgular, teknoloji bağımlılığının yalnızca zaman yönetimi becerilerini değil, aynı zamanda bireyin genel akademik ve sanatsal işlevselliğini de olumsuz yönde etkileyebileceğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca, Kim ve diğerleri (2009) internet kullanımının psikolojik iyi oluş ve akademik başarıyla ters orantılı olduğunu saptamışlardır. Bu bulgu, teknoloji bağımlılığı düzeyi daha düşük olan ve akademik başarıları yüksek olan öğrencilerin psikolojik olarak da daha dengeli olabileceği ve bunun da öz yeterlik algısına olumlu yansıtılabileceğini düşündürmektedir.

McPherson ve McCormick (2006) ise, yüksek öz yeterlik inancının dikkat, odaklanma ve motivasyon gibi performansı destekleyen faktörlerle bağlantılı olduğunu vurgulamışlardır. Bu durum da akademik başarı ve öz yeterlik algısı arasında gözlenen ilişkiyi açıklamaktadır; zira akademik başarıları yüksek öğrenciler, benzer şekilde performans süreçlerinde de daha güçlü öz düzenleme ve odaklanma becerileri sergileyebilirler.

Sonuç olarak, araştırmanın sonuçları, akademik başarıları yüksek olan öğrencilerin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin daha düşük ve çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarının daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, yüksek akademik başarıya sahip öğrencilerin gelişmiş öz düzenleme, dikkat ve motivasyon becerilerinin, çalgı performansı süreçlerine de olumlu yansıdığını ve dengeli teknoloji kullanımının bu süreçte önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Nitekim Mertoğlu'nun (2020) üniversite öğrencileriyle yürüttüğü araştırmada da teknoloji bağımlılığı ile dikkat dağınıklığı, zaman yönetimi ve öz düzenleme becerileri arasında negatif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu sonuç, çalışmamızda yüksek akademik başarıya sahip öğrencilerin daha düşük teknoloji bağımlılığı düzeyine sahip olmasıyla örtüşmektedir.

5.1.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma

Dördüncü araştırma sorusu kapsamında, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarının mezun olunan lise türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ve alt boyut puanlarında GSL-konservatuar mezunları ile diğer lise mezunları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Ancak, çalgı performans yönetimi algıları Kariyer Yönetimi ve Çalgı Çalışma Yönetimi alt boyutlarında GSL-konservatuar mezunlarının anlamlı biçimde daha yüksek puanlar aldığı görülmüştür.

Bu sonuç, GSL ve konservatuar mezunlarının lisans öncesi müzik eğitimi boyunca çalgı çalışmaya daha fazla odaklandıkları ve bu sürecin bireysel performans yönetimi öz yeterliklerini geliştirdiğini göstermektedir. Nitekim Pirlibeylioğlu ve Bilgin (2022), çalgı

performansı öz yeterlik algılarının bireyin deneyimi ile geliştiğini vurgulamış; eğitimin niteliğinin bu algıyı etkileyebileceğini belirtmiştir. Girgin (2015) ise lisans öncesi çalgı eğitimi alan bireylerin performans süreçlerine daha bilinçli yaklaştıklarını, bu durumun kariyer ve çalışma yönetimi becerilerine de yansıdığını ifade etmiştir.

Benzer şekilde, Akçay ve diğerleri (2021) de mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin çalgı performansı öz yeterlik inanç düzeylerinin yüksek olduğunu ve bu inançların deneyimle birlikte güçlendiğini belirtmişlerdir. Ayrıca McPherson ve McCormick (2006) de çalışmasında bireylerin performansına yönelik öz yeterlik inancının müzikal deneyim süreci ile doğrudan ilişkili olduğu vurgulanmıştır.

Bununla birlikte, GSL-konservatuar mezunlarının Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği ve bazı alt boyutlarda (örneğin Sosyal Ağ Kullanma, Anlık Mesajlaşma) diğer mezunlara kıyasla daha yüksek ortalama puana sahip olmaları dikkat çekicidir. Her ne kadar bu fark istatistiksel olarak anlamlı olmasa da bu durum GSL ve konservatuar öğrencilerinin teknolojiyle daha yoğun bir ilişki içinde olduklarını düşündürmektedir. Bu olasılık, Karabulut ve Gökler'in (2023) çalışmalarında vurgulandığı üzere, teknoloji kullanımının bireylerin bilişsel ve duyuşsal süreçlerini etkileyebileceği ve bu sürecin özellikle sanatsal alanlardaki performans üzerinde karmaşık etkiler yaratabileceğini düşündürmektedir.

Kuss ve Lopez-Fernandez (2016) aşırı teknoloji kullanımının dikkat ve odaklanma üzerinde olumsuz etkileri olduğunu ortaya koymuşlardır. Bu da teknolojiyle daha yoğun ilişki kuran GSL ve konservatuar mezunlarının performans süreçlerinde zaman zaman dikkat dağınıklığı ve bilişsel yüklerle karşılaşma olasılıklarını artırabilir.

Sonuç olarak, lise türü, bazı alt boyutlarda çalgı performans yönetimi becerilerini anlamlı düzeyde etkilerken; teknoloji bağımlılığı konusunda ise dikkat edilmesi gereken potansiyel farklara işaret etmektedir. Özellikle mesleki müzik eğitimi geçmişi olan öğrencilerde çalgı performansı öz yeterlik algılarının daha güçlü olması beklenirken, teknoloji kullanımına yönelik alışkanlıkların da eğitim sürecinde dengeye oturtulması gerekmektedir.

5.1.5. Beşinci Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma

Beşinci araştırma sorusu kapsamında, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında internette (oyun, sosyal ağ, mesajlaşma, web kullanımı) günlük ortalama geçirilen süreye göre farklılık olup olmadığı incelenmiştir.

Analiz sonuçlarına göre, Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği genel puanı ile Sosyal Ağ Kullanma, Anlık Mesajlaşma ve Web Siteleri Kullanma alt boyutlarında, internette geçirilen süre arttıkça anlamlı farklar gözlenmiştir. Günde 5-6 saat internet kullanan bireylerin, 1-2 saat kullananlara kıyasla bu alt boyutlarda daha yüksek puanlar aldığı belirlenmiştir. Bu sonuç, daha yoğun internet kullanımının teknoloji bağımlılığı göstergelerini artırdığını göstermektedir. Young'un (1998) internet bağımlılığını "kontrolsüz ve aşırı kullanım" olarak tanımladığı yaklaşımı da bu sonuçla örtüşmektedir; zira mevcut çalışmada da internet kullanım süresi arttıkça bağımlılık düzeyleri anlamlı biçimde yükselmektedir. Bu bulgular, bireylerin teknoloji kullanım biçimlerinin yalnızca ekran süresiyle değil, aynı zamanda duygusal ve bilişsel süreçlerle de yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim Van Deursen ve diğerleri (2015), tarafından yürütülen bir araştırmada, bireylerin akıllı telefon kullanım alışkanlıklarının bağımlılık düzeyine ulaşmasında sosyal stres ve öz düzenleme becerilerinin belirleyici olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada, sosyal stres düzeyi yüksek olan ve öz düzenleme becerileri düşük olan bireylerin teknolojiye bağımlılık geliştirme risklerinin daha yüksek olduğu ortaya konmuştur. Bu sonuç, teknoloji bağımlılığının yalnızca bireyin dışsal çevresine değil, aynı zamanda içsel psikolojik düzenleme becerilerine de bağlı olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, akademik başarısı yüksek öğrencilerin daha güçlü öz düzenleme becerilerine sahip olmalarının, teknolojiyi daha bilinçli ve sınırlı kullanmalarına katkı sağlayabileceği söylenebilir.

Çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı açısından ise Kariyer Yönetimi alt boyutunda internette daha az (1-2 saat) zaman geçiren öğrencilerin daha yüksek puanlar aldığı saptanmıştır. Bu bulgu, McPherson ve McCormick'in (2006) öz yeterlik inancının dikkat, odaklanma ve zaman yönetimiyle doğrudan ilişkili olduğunu vurgulayan çalışmasıyla da tutarlıdır. Daha az teknoloji kullanan öğrencilerin, kariyer planlama ve çalgı çalışması süreçlerinde daha başarılı oldukları söylenebilir; çünkü bu öğrenciler daha iyi zaman yönetimi ve odaklanma becerilerine sahip olabilirler.

Atabek ve Burak'ın (2020) araştırmasında, öğretmen adaylarının teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının yaş ve öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Bu sonuç, teknoloji kullanımındaki bireysel farklılıkların yalnızca kullanım süresi değil, yaş, deneyim ve öğrenim düzeyi gibi değişkenlerle de bağlantılı olduğunu ve bu bağlamda mevcut çalışmanın sonucunu bulgusunu desteklediğini göstermektedir.

Bunun yanı sıra, çalışmada Zaman Yönetimi ve Çalgı Çalışma Yönetimi alt boyutlarında da anlamlılık sınırına yakın p değerleri gözlenmiştir. Bu durum, daha geniş örnekleme yapılacak araştırmalarda bu boyutlarda da anlamlı farkların ortaya çıkabileceğine işaret etmektedir. Kuss ve Lopez-Fernandez'in (2016) çalışması da bu olasılığı destekler niteliktedir; çünkü aşırı dijital ortam kullanımı, dikkat ve öz düzenleme gibi bilişsel süreçlerde bozulmalara yol açabilmektedir ve bu da çalgı performans süreçlerine olumsuz yansiyabilir.

Sonuç olarak, araştırmada internet kullanım süresi arttıkça teknoloji bağımlılığı düzeylerinin yükseldiği, buna karşın çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısının bazı alt boyutlarında (özellikle Kariyer Yönetimi) azalma eğilimi gösterdiği belirlenmiştir. Bu durum, internet kullanımının dengeli bir şekilde yönetilmesinin, müzik öğretmeni adaylarının çalgı performans süreçlerini destekleyici bir unsur olabileceğine işaret etmektedir.

5.1.6. Altıncı Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma

Altıncı araştırma sorusu kapsamında, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında günlük çalgı çalma süresine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Bulgular, teknoloji bağımlılığı ve bazı yönetim becerileri açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığını göstermiştir. Ancak çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında Kariyer Yönetimi, Zaman Yönetimi ve Çalgı Çalışma Yönetimi alt boyutlarında çalgı çalma süresi arttıkça anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Bu durumun yalnızca bireysel çalışmaya ayrılan zamanla değil, öz düzenleme ve hedef belirleme becerileriyle de ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Nitekim Pirlibeyoğlu ve Bilgin (2022) de çalışmalarında günlük çalgı çalma süresi arttıkça çalgı performansı öz yeterlik algısının anlamlı şekilde yükseldiğini belirtmişlerdir. Bu sonuç, mevcut araştırmada elde edilen sonuçlarla da örtüşmektedir.

Özellikle günde üç saat ve fazlası çalgı çalan öğrencilerin, bu üç alanda da daha yüksek puanlar alması, bireylerin düzenli çalgı çalışmasının zaman yönetimi ve kariyer farkındalığı gibi becerilerini geliştirebileceğini ortaya koymaktadır. McPherson ve McCormick (2006), öz yeterlik algısının müzikal çalışma süreleriyle ilişkili olduğunu ve pratik süresinin bireysel gelişim üzerinde olumlu etkileri olduğunu vurgulamıştır. Benzer şekilde Akçay ve diğerlerinin (2021), mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerle yürüttüğü araştırmada da öğrencilerin genel çalgı performansı öz yeterlik inanç düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, çalgı çalma süresi gibi uygulama yoğunluğunun ve deneyimin öz yeterlik algısını olumlu yönde

etkileyebileceğine ilişkin çalışmanın elde ettiği sonuçları desteklemektedir. Zimmerman (2002) da öz düzenleme ve zaman yönetimi becerilerinin, özellikle bireysel çalışmalarda geliştirilebileceğini ifade etmiştir.

Benzer şekilde, Yöndem ve diğerleri (2019), bireysel çalgı performansı başarılarının, planlı çalışma süreleriyle doğrudan ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuç, çalgı çalışmanın yalnızca teknik beceriyi değil, aynı zamanda motivasyonel ve bilişsel boyutları da kapsadığını ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte, teknoloji bağımlılığına ilişkin alt boyutlarda çalgı çalma süresine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu durum, teknolojik alışkanlıkların, bireylerin çalgı çalışmasına ayırdıkları süreden bağımsız olabileceğine işaret etmektedir.

Genel olarak, çalgı çalma süresinin kariyer yönetimi, zaman planlaması ve çalışma stratejileri üzerinde pozitif etkileri olduğu; ancak teknolojiyle ilişkili değişkenlerin bu süreçlerden bağımsız gelişebildiği sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.7. Yedinci Araştırma Sorusuna Yönelik Sonuç ve Tartışma

Yedinci araştırma sorusu kapsamında, müzik öğretmeni adaylarının teknoloji bağımlılıkları ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algıları arasındaki ilişkiler ve bu ilişkinin düzeyi incelenmiştir. Korelasyon analizi sonuçlarına göre, teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimi öz yeterlilik algısı arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu sonuç, teknoloji bağımlılığı arttıkça çalgı performans yönetimi öz yeterlilik algısının azaldığını göstermektedir. Bu, bireylerin teknoloji kullanımına yönelik öz yeterlik inançları ve teknolojiye karşı geliştirdikleri tutumlarla da ilişkili olabilir. Atabek ve Burak (2019) tarafından yürütülen bir çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının eğitim teknolojisine yönelik öz yeterlik düzeyi ile teknolojiye yönelik tutumları arasında anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuştur. Özellikle “öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırma ve yaratıcılığı teşvik etme” ile “mesleki gelişim ve liderlik etkinliklerine katılma” boyutlarının teknoloji kullanım tutumunu anlamlı biçimde yordadığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar, teknolojiyle olumlu ve işlevsel bir ilişki kurmanın, bağımlılık eğilimlerinin azaltılmasında da önemli rol oynayabileceğine işaret etmektedir.

Sosyal ağ kullanımı, anlık mesajlaşma ve web siteleri kullanımı gibi alt boyutlarda da çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı ile negatif yönlü anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Diğer bir deyişle yüksek sosyal ağ kullanımı, anlık mesajlaşma ve web siteleri kullanımı müzik

öğretmeni adaylarının çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarında düşüşe neden olmaktadır. Bu sonuçlar, Young' un (1998) internet bağımlılığını bireyin sosyal ve mesleki yaşamını olumsuz etkileyen bir unsur olarak tanımladığı yaklaşımıyla tutarlıdır. Ayrıca, Kuss ve Lopez-Fernandez (2016) teknoloji kullanımının öz düzenleme, dikkat ve motivasyon süreçlerini zayıflatabileceğine dikkat çekmiştir. Bu durum, bireylerin müziksel performanslarını planlama, yürütme ve sürdürme kapasitelerini de doğrudan etkileyebilir.

Çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı ölçeği ile kendi alt boyutları arasında ise yüksek düzeyde pozitif korelasyonlar bulunmuştur. Bu sonuç, çalgı performans yönetiminin bütüncül bir yapı olduğunu ve alt boyutların birbirini destekleyici nitelikte çalıştığını göstermektedir. McPherson ve McCormick (2006) de benzer şekilde öz yeterlik bileşenlerinin birlikte geliştiğini vurgulamıştır.

Regresyon analizi sonuçlarına göre, teknoloji bağımlılığı çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı üzerinde anlamlı ve negatif yönlü bir etkiye sahiptir. Modelin açıklayıcılığı düşük düzeyde olsa da bu ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır ve pratikte dikkate alınması gereken bir durumdur. Bu sonuç, Junco (2012) ve Kim ve diğerleri (2009) teknolojinin öğrenme ve dikkat süreçleri üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin sonuçlarla da örtüşmektedir.

Benzer şekilde, Bilginer'in (2020) lise öğrencileriyle gerçekleştirdiği çalışmada da sosyal medya bağımlılığı ile öz yeterlik arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu sonuç, teknoloji bağımlılığı türlerinin (sosyal medya bağımlılığı gibi) bireyin öz yeterlik algısını olumsuz yönde etkilediğine dair alanyazındaki kanıtları güçlendirmekte ve çalışmanın elde ettiği sonuçlarla tutarlılık göstermektedir.

Ayrıca bu sonuçlar, Yılmaz'ın (2023) çalışmasıyla da örtüşmektedir. Yılmaz, üniversite öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeyleri ile öz düzenleme becerileri arasında negatif bir ilişki tespit etmiş; dijital araçlara aşırı maruz kalan bireylerin hedef belirleme, dikkat kontrolü ve zaman yönetimi gibi alanlarda zorlandıklarını ortaya koymuştur. Çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısının da benzer öz düzenleme bileşenlerine dayandığı düşünüldüğünde, mevcut araştırmada teknoloji bağımlılığı arttıkça öz yeterlik algısının azaldığı yönündeki sonuç bu çerçevede anlam kazanmaktadır. Bu bağlamda, yoğun teknoloji kullanımı bireyin performans sürecindeki bilişsel hazırlığını ve içsel motivasyonunu zayıflatmakta, bu da öz yeterlik algısını olumsuz etkilemektedir.

Sonuç olarak, teknoloji bağımlılığı, müzik öğretmeni adaylarının çalgı performans yönetimi öz yeterliliğini negatif yönde etkilemektedir. Bu etki, özellikle sosyal medya, anlık

mesajlaşma ve web kullanımı gibi yoğun dijital etkileşim gerektiren alanlarda daha belirgin hale gelmektedir.

5.2. Öneriler

Bu araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

5.2.1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

1. Teknoloji bağımlılığına yönelik farkındalık programları geliştirilmelidir. Teknoloji bağımlılığı düzeylerinin cinsiyet ve internet kullanımı süresine göre farklılaştığı belirlenmiştir. Özellikle erkek öğrencilerde ve uzun süre internet kullanan bireylerde bağımlılık eğilimi yüksektir. Bu nedenle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda dijital farkındalık seminerleri, teknoloji kullanım sürelerini dengeleyici stratejiler ve dijital detoks uygulamaları gibi önleyici çalışmalar hayata geçirilmelidir.
2. İkinci ve üçüncü sınıf öğrencileri için destekleyici müdahaleler tasarlanmalıdır. Eğitim süresi daha da ilerledikçe çalgı performans yönetimi öz yeterlik becerileri gelişmekle birlikte, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerde düşüş yaşandığı görülmüştür. Bu seviyelere özel bireysel mentorluk sistemleri ve öz düzenleme becerilerini artırıcı atölyeler önerilmektedir.
3. Verimli teknoloji kullanımı ile akademik gelişim arasında bağ kurulmalıdır. Akademik başarı düzeyi düşük öğrencilerin teknoloji bağımlılığı puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, danışmanlık hizmetlerine zaman yönetimi, dikkat kontrolü ve dijital denge becerileri konularının dâhil edilmesi önerilmektedir.
4. Çalgı çalışma sürelerinin artırılması desteklenmelidir. Günlük çalgı çalma süresi arttıkça zaman yönetimi, çalgı çalışma ve kariyer yönetimi becerilerinde gelişim görülmüştür. Bu doğrultuda, bireyselleştirilmiş çalışma programları, motivasyon artırıcı uygulamalar ve öz değerlendirme araçları teşvik edilmelidir.
5. GSL ve konservatuvar mezunlarının bazı yönetim becerilerinde daha yüksek puanlar aldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, diğer lise türlerinden gelen öğrencilerin temel müzik okuryazarlığı, ritim, kulak eğitimi ve çalgı tekniği gibi alanlarda desteklenmesi için ek programlar geliştirilmelidir.

6. Dijital okuryazarlık ve dijital denge eğitimi yaygınlaştırılmalıdır. Teknoloji bağımlılığı ile çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı arasında negatif ilişki bulunmuştur. Bu nedenle, teknoloji kullanımının pedagojik amaçlarla sınırlı ve planlı kullanımını teşvik eden dijital okuryazarlık eğitimleri önem kazanmaktadır.
7. Müzik öğretmenliği bölümlerinde dijital farkındalık seminerleri düzenlenmelidir. Zaman yönetimi, dikkat kontrolü ve dijital denge konularına odaklanan seminerler düzenlenerek öğretmen adaylarının teknolojiyle ilişkilerini daha bilinçli hâle getirmeleri desteklenmelidir.
8. Teknoloji entegrasyonu bütüncül bir yaklaşımla planlanmalıdır. Müzik öğretmenliği programlarında teknoloji yalnızca araçsal değil; duyuşsal, bilişsel ve pedagojik boyutlarıyla birlikte ele alınarak öğretim programlarına entegre edilmelidir.
9. Öğretim elemanları yapılandırılmış geri bildirim sunmalıdır. Öğrencilerin çalgı performans yönetimi öz yeterlik algılarının desteklenmesi amacıyla bireysel performanslara yönelik yapılandırılmış geri bildirim mekanizmaları geliştirilmelidir.
10. Performans destekleyici teknoloji araçları bilinçli ve amaç odaklı kullanılmalıdır. Dijital araçlar dikkat dağıtıcı değil; performans izleme, öz değerlendirme ve kayıt analizi gibi işlevsel amaçlarla kullanılmalıdır. Sahne deneyimi az olan öğrenciler için küçük topluluk konserleri ve performans video çözümlemeleri önerilmektedir. Bu yöntemle, öğrenciler kendi performans kayıtlarını izleyerek sahne duruşu, teknik yeterlilik, müzikal ifade ve sahne kaygısı gibi unsurları değerlendirme fırsatı bulabilirler.
11. Öz düzenleme stratejileri teşvik edilmelidir. Öğrencilerin performans hedefleri belirlemeleri, motivasyon planları oluşturmaları ve çalgı çalışma rutinleri geliştirmeleri desteklenmelidir.
12. Dijital dikkat dağıtıcıların kullanımı sınırlandırılmalıdır. Çalgı çalışmaları sırasında sosyal medya ve mesajlaşma uygulamaları gibi dikkat dağıtıcı platformların kapatılması önerilmektedir. Bunun yerine metronom uygulamaları (Soundbrenner, Pro Metronome), tempo ve dinamik analizi yazılımları (Tonara, Modacity) ve ses kaydı-analizi yazılımları (Audacity, GarageBand, SmartMusic) gibi araçların kullanımı teşvik edilmelidir.

5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Sonuçların genellenebilir olabilmesi için daha geniş örneklemelerle araştırmalar yapılmalıdır. Farklı üniversitelerde ve daha büyük örneklemelerle yapılacak araştırmalar, sonuçların genellenebilirliğini artıracaktır.
2. Nitel araştırmalarla derinlemesine inceleme yapılmalıdır. Öğretmen adaylarının teknolojiyle kurdukları ilişkiler, öz yeterlik deneyimleri ve çalgı performans süreçleri nitel araştırma yöntemleriyle detaylandırılmalıdır.
3. Deneysel çalışmalarla müdahale programları test edilmelidir. Çalgı performans yönetimi öz yeterliğini artırma ya da teknoloji bağımlılığını azaltma amaçlı eğitim programlarının etkililiği deneysel araştırmalarla değerlendirilmelidir.
4. Performans amaçlı dijital platformların etkinliği araştırılmalıdır. Çalışma bulguları, kontrolsüz teknoloji kullanımının çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısını olumsuz etkileyebileceğini göstermektedir. Ancak bu, teknolojiyi tamamen dışlamak anlamına gelmemelidir. Aksine, performans gelişimini destekleyen pedagojik amaçlı dijital platformların (örneğin SmartMusic, JamKazam vb.) nasıl dengeli ve bilinçli biçimde kullanılabileceğine yönelik araştırmaların yapılması önerilmektedir.
5. Gelecek araştırmalarda, teknolojik gelişmeler doğrultusunda güncellenmiş veya yeni geliştirilmiş ölçme araçlarının kullanılması önerilmektedir. Özellikle yapay zekâ temelli dijital araçlar, algoritmik içerikler ve sosyal medya platformlarındaki dönüşüm gibi güncel dijital etkileşim biçimlerini kapsayan ölçeklerin kullanılması, teknoloji bağımlılığına ilişkin daha kapsamlı ve geçerli sonuçlara ulaşılmasını sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Ağgöl, E., ve Yalçın, P. (2024). Teknoloji bağımlılığı ile ilgili yapılmış akademik çalışmalara yönelik doküman analizi. *Bağımlılık Dergisi*, 25(4), 354–367. <https://doi.org/10.51982/bagimli.1436805>
- Akçay, Ş. Ö., Şen, Ü. S., ve Şen, Y. (2021). Self-efficacy beliefs of vocational music education students on instrument performance. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 6(15), 1571–1609. <https://doi.org/10.35826/ijetsar.368>
- Akın, A., ve İskender, M. (2011). Internet addiction and depression, anxiety, and stress. *International Online Journal of Educational Sciences*, 3(1), 138–148. https://www.researchgate.net/publication/264550590_Internet_addiction_and_depression_on_anxiety_and_stress ‘den alınmıştır
- Apple Inc. (n.d.). *GarageBand*. <https://www.apple.com/mac/garageband/> adresinden erişilmiştir.
- Atabay, M., Şimşek, M., Güllüoğlu, K., ve Erdoğan, F. (2023). Ortaokul öğrencilerinin dijital oyun oynama alışkanlıklarının oyun bağımlılıkları ve çeşitli demografikler açısından karşılaştırılması. *International Journal of Computers in Education*, 6(1), 30–46. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8117416>
- Atabek, O., ve Burak, S. (2019). Müzik öğretmeni adaylarının eğitim teknolojilerine yönelik özyeterlilik ve tutumları. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(29), 444–464. <https://doi.org/10.29329/mjer.2019.210.23>
- Atabek, O., ve Burak, S. (2020). Pre-school and primary school pre-service teachers’ attitudes towards using technology in music education. *Eurasian Journal of Educational Research*, 87, 47–68. <https://doi.org/10.14689/ejer.2020.87.3>
- Audacity Team (2000). *Audacity® – Free, open source, cross-platform audio software* [Bilgisayar yazılımı]. <https://www.audacityteam.org/> adresinden erişilmiştir.
- Aydın F. (2017). *Teknoloji bağımlılığının sınıf ortamında yarattığı sorunlara ilişkin öğrenci görüşleri* (Tez no: 494180) [Yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Aydoğan, S. S. (2020). *Üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığı, sosyal destek ve öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin araştırılması* (Tez no: 640418). [Yüksek lisans tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.

- Bacanak, A., Karamustafaoğlu, O., ve Köse, S. (2003). Yeni bir bakış: Eğitimde teknoloji okuryazarlığı. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(14), 191–196. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/114810> ‘dan alınmıştır.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W.H. Freeman.
- Basalla, G. (1988). *The evolution of technology*. Cambridge University Press.
- Bilginer, A. (2020). *Lise öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı ile öz yeterlik düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi: Mardin ili örneği* (Tez No: 629425). [Yüksek lisans tezi, Çağ Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi
- Bülbül, H., Tunç, T., ve Aydil, F. (2018). Üniversite öğrencilerinde oyun bağımlılığı: Kişisel özellikler ve başarı ile ilişkisi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(3), 97–111. <https://doi.org/10.25287/ohuibf.423745>
- Büyüköztürk, Ş. (2020). *Sosyal bilimler için veri analiz el kitabı* (27. baskı). Pegem Akademi.
- Can, Ü. K., ve Yorulmaz, Ö. (2021). Çalgı performans yönetimi öz yeterlik algısı ölçeği geliştirme çalışması. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(38), 5125-5160. <https://doi.org/10.26466/opus.851048>
- Castells, M. (1996). *The rise of the network society* (Vol. 1). Blackwell.
- Demirdağ, S. (2015). Öğrencilerin akademik öz yeterliliklerinin yetenek, ortam ve eğitim kalitesine göre karşılaştırılması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 315–322. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jret/issue/29319/313343> ‘dan alınmıştır.
- Devecioğlu, F. (2023). Müzik eserlerinde tempo terimi ve metronom değerlerinin önemi ve belirtilmemesinin oluşturduğu sorunlar. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, IX(17), 86-143. https://dergipark.org.tr/tr/pub/amader/issue/75941/1191069#article_cite ‘den alınmıştır.
- Dinç, B., Gül, M., Karakaya, C., ve Karataş, K. (2023). Üniversite öğrencilerinde teknoloji bağımlılığı: Covid salgını süreci üzerinden bir inceleme. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1(2), 50–70. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3164134> ‘dan alınmıştır.
- Dinç, M. (2015). Dijital bağımlılık: Kavramsal bir değerlendirme. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 31–65. https://www.academia.edu/22191650/Teknoloji_Ba%C4%9F%C4%B1ml%C4%B1%C4%B1%C4%9F%C4%B1_ve_Gen%C3%A7lik ‘dan alınmıştır.

- Kuss, D. J., ve Griffiths, M. D. (2011). Online social networking and addiction—a review of the psychological literature. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 8, 3528-3552. <https://doi.org/10.3390/ijerph8093528>
- Erkan, H., Türkmen, G., Şimşek, N., Baki, A., ve Gürsoy, E. (2024). Dijital bağımlılığın öğrencilerde olumsuz etkileri ve çözüm yolları. *International QMX Journal of Education Sciences*, 10(3), 169–183. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13847127>
- EUMLab. (n.d.). Pro Metronome – *Tempo, beat, subdivision ve more*. <https://www.eumlab.com/> adresinden erişilmiştir.
- George, D., ve Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference* (10th ed.). Pearson.
- Girgin, D. (2015). Müzik eğitimi bölümlerindeki çalgı eğitiminde öğretmen ve öğrenci perspektifinde beklentiler. *Education Sciences*, 10(3), 169-183. <https://doi.org/10.12739/NWSA.2015.10.3.1C0640>
- Grant, J. E., Potenza, M. N., Weinstein, A., ve Gorelick, D. A. (2010). Introduction to behavioral addictions. *The American Journal of Drug and Alcohol Abuse*, 36(5), 233–241. <https://doi.org/10.3109/00952990.2010.491884>
- Griffiths, M. (2005). A ‘components’ model of addiction within a biopsychosocial framework. *Journal of Substance Use*, 10(4), 191–197. <https://doi.org/10.1080/14659890500114359>
- Hallam, S. (2001). The development of metacognition in musicians: Implications for education. *British Journal of Music Education*, 18(1), 27–39. <https://doi.org/10.1017/S0265051701000122>
- JamKazam, Inc. (t.y.). JamKazam – *Play music live and online in real time*. <https://www.jamkazam.com/> adresinden erişilmiştir.
- Junco, R. (2012). The relationship between frequency of Facebook use, participation in Facebook activities, and student engagement. *Computers ve Education*, 58(1), 162–171. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2011.08.004>
- Karabulut, A., ve Gökler, R. (2023). Teknoloji bağımlısı çocuklarla iletişim. *YOBÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 4(1), 54 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yobusbf/issue/76614/1130693> ’dan alınmıştır
- Kim, H., LaRose, R., ve Peng, W. (2009). Loneliness as the cause and the effect of problematic internet use: The relationship between Internet use and psychological well-being. *CyberPsychology ve Behavior*, 12(4), 451–455. <https://doi.org/10.1089/cpb.2008.0327>
- Kumar, V. (2014). *Introduction to clinical psychology*. India Publishing House.

- Kuss, D. J., ve Griffiths, M. D. (2012). Internet addiction: A systematic review of epidemiological research for the last decade. *Current Pharmaceutical Design*, 18(18), 4907–4915. DOI: 10.2174/13816128113199990617
- Kuss, D. J., ve Lopez-Fernandez, O. (2016). Internet addiction and problematic Internet use: A systematic review of clinical research. *World Journal of Psychiatry*, 6(1), 143–176. <https://doi.org/10.5498/wjp.v6.i1.143>
- Lehmann, A. C., Sloboda, J. A., ve Woody, R. H. (2007). *Psychology for musicians: Understanding and acquiring the skills*. Oxford University Press.
- MakeMusic, Inc. (t.y.). SmartMusic. <https://www.smartmusic.com/> adresinden erişilmiştir.
- McPherson, G. E., ve McCormick, J. (2006). Self-efficacy and music performance. *Psychology of Music*, 34(3), 322–336. <https://doi.org/10.1177/0305735606064841>
- McPherson, G. E., ve Zimmerman, B. J. (2011). Self-regulation of musical learning. In R. Colwell ve P. R. Webster (Eds.), *MENC handbook of research on music learning: Volume 2: Applications* (ss. 130–175). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:osobl/9780199754397.003.0004>
- Mertoğlu, M. (2020). Ortaokul ve lise öğrencilerinin internet bağımlılığı düzeyleri ile akademik başarıları ve bazı değişkenlerle ilişkilerinin incelenmesi- İzmir Bayraklı örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 932-944. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2020..-566843>
- Modacity, Inc. (n.d.). Modacity (Sürüm bilgisi yok). [Bilgisayar yazılımı]. Erişim adresi: <https://www.modacity.com/> adresinden erişilmiştir.
- Mokyr, J. (1990). *The lever of riches: Technological creativity and economic progress*. Oxford University Press.
- Onuray Eğilmez, H. (2021). Müzik öğretmeni adaylarının iyi oluşları ile müzik performans kaygıları arasındaki ilişki. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(40), 499–525. <https://doi.org/10.21550/sosbilder.735578>
- Peele, S., ve Brodsky, A. (1975). *Love and addiction*. Taplinger Publishing Company.
- Pirilibeylioğlu, B., ve Bilgin, S. (2022). Müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı öz yeterlik algılarının çeşitli değişkenler bağlamında incelenmesi. *Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 5(1), 49–60. <https://doi.org/10.52974/jena.1112510>
- Ritchie, L., ve Williamon, A. (2011). Primary school children's self-efficacy for music learning. *Journal of Research in Music Education*, 59(2), 146–161. <https://doi.org/10.1177/0022429411405214>

- Rosen, L. D., Lim, A. F., Carrier, L. M., ve Cheever, N. A. (2011). An empirical examination of the educational impact of text message-induced task switching in the classroom. *Educational Psychology*, 31(1), 93–116. <https://doi.org/10.1080/01443410.2010.532710>
- Schunk, D. H., ve Pajares, F. (2002). The development of academic self-efficacy. In A. Wigfield ve J. S. Eccles (Eds.), *Development of achievement motivation (15–31)*. Academic Press.
- Selwyn, N. (2012). *Education and technology: Key issues and debates*. Bloomsbury Academic.
- Soundbrenner Ltd. (n.d.). Soundbrenner – *Feel the beat*. <https://www.soundbrenner.com/> adresinden erişilmiştir.
- Swing, E. L., Gentile, D. A., Anderson, C. A., ve Walsh, D. A. (2010). Television and video game exposure and the development of attention problems. *Pediatrics*, 126(2), 214–221. <https://doi.org/10.1542/peds.2009-1508>
- Tabachnick, B. G., ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Pearson.
- Tonara, Inc. (n.d.). Tonara (Sürüm bilgisi yok). [Bilgisayar yazılımı]. Erişim adresi: <https://www.tonara.com/> adresinden erişilmiştir.
- Tschannen-Moran, M., ve Hoy, A. W. (2001). Teacher efficacy: Capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 783–805. [https://doi.org/10.1016/S0742-051X\(01\)00036-1](https://doi.org/10.1016/S0742-051X(01)00036-1)
- Türkiye İstatistik Kurumu, (2024). *Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması*. [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2024-53492](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2024-53492) ‘den alınmıştır
- Ulaş, M. M., ve Yılmaz, M. (2022). Teknoloji bağımlılığının ortaokul öğrencileri üzerindeki etkilerine yönelik branş öğretmenlerinin görüşleri. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences (JOSHAS)*, 8(1), 88–102. <http://dx.doi.org/10.29228/JOSHAS.63449>
- Uzbay, İ. T. (2009). Madde bağımlılığının tarihçesi, tanımı, genel bilgiler ve bağımlılık yapan maddeler. *Meslek İçi Sürekli Eğitim Dergisi*, 5-15. http://eczaakademi.org/images/upld2/ecza_akademi/makale/20110325100354madde_bagimliligi_tarihcesi.pdf ‘dan alınmıştır.
- Ünlü, N. (2020). *Türkiye Bilimler Akademisi Teknoloji bağımlılığı araştırması raporu*. https://www.tuba.gov.tr/files/yayinlar/bilim-ve-dusun/TUBA-978-605-2249-48-2_Ch11.pdf ‘den alınmıştır.

- Üzülen, E. D. (2022). *Müzik öğretmeni adaylarının performans kaygıları ile çalgı öz yeterlikleri arasındaki ilişki*. (Tez No. 740841), [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Van Deursen, A. J. A. M., Bolle, C. L., Hegner, S. M., ve Kommers, P. A. M. (2015). Modeling habitual and addictive smartphone behavior: The role of smartphone usage types, emotional intelligence, social stress, self-regulation, age, and gender. *Computers in Human Behavior*, 45, 411–420. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.12.039>
- Yavuz, O. (2018). Ergenlik döneminde internet bağımlılığının okul başarısı üzerindeki etkileri. *OPUS International Journal of Society Researches*, 8(15), 1056–1080. <https://doi.org/10.26466/opus.426914>
- Yılmaz, A. (2023). *Üniversite öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeyleri ile öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Tez No. 808107), [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *CyberPsychology ve Behavior*, 1(3), 237–244. <https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237>
- Yöndem, S., Yöndem, Z. D., Eden Ünlü, S., ve Nartgün, Z. (2019). Müzik eğitimi öğrencilerinde bireysel çalgı performansı başarısının psikolojik ve kişisel özelliklere göre incelenmesi. *Kastamonu Education Journal*, 27(1), 299–307. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2541>
- Zelenak, M. S. (2014). Development and validation of the Music Performance Self-Efficacy Scale. *Psychology of Music*, 42(3), 418–432. <https://doi.org/10.1177/0305735612471234>
- Zimmerman, B. J. (2000). Self-efficacy: An essential motive to learn. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 82–91. <https://doi.org/10.1006/ceps.1999.1016>
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4102_2
- Zimmerman, B. J., ve Schunk, D. H. (2011). *Self-regulated learning and academic achievement: Theoretical perspectives (2nd ed.)*. Routledge.

EKLER

EK 1: Etik Kurul Kararı



BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULLARI
(Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu)
TOPLANTI TUTANAĞI

OTURUM TARİHİ
28 NİSAN 2023

OTURUM SAYISI
2023-04

KARAR NO 48: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Hatice ONURAY EĞİLMEZ'in danışmanlığında yürüteceği Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Meriç YİĞİT KÖKER'in "Prodigies Music' Müzik Eğitimi Uygulamalarının Uzman Uygulayıcı Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" konulu araştırma çalışması kapsamında uygulanacak görüşme sorularının değerlendirilmesine geçildi. •

Yapılan görüşmeler sonunda; Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Hatice ONURAY EĞİLMEZ'in danışmanlığında yürüteceği Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Meriç YİĞİT KÖKER'in "Prodigies Music' Müzik Eğitimi Uygulamalarının Uzman Uygulayıcı Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" konulu araştırma çalışması kapsamında uygulanacak görüşme sorularının fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.

Prof. Dr. Feriðun YILMAZ
Kurul Başkanı

Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR
Üye

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ
Üye

Prof. Dr. Ayşe OĞUZLAR
Üye

Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Üye

Prof. Gülşay GÖĞÜŞ
Üye

Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU
Üye

EK 2: Anket ve Ölçekler

Değerli öğrenciler,

"Müzik Öğretmenliği Adaylarının Teknoloji Bağımlılıkları ile Çalgı Performans Yönetimi Öz-Yeterlik Algılarının İncelenmesi" konulu yüksek lisan tez çalışması için verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde Kişisel Bilgiler, 2. bölümde Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği, 3. bölümde ise Çalgı Performans Yönetimi Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği bulunmaktadır.

Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için hazırlanmış olan soruların içten ve doğru yanıtlanması son derece önem taşımaktadır.

Vereceğiniz cevaplar bu araştırma dışında kişisel bir amaçla kullanılmayacak, gizli tutulacaktır.

İlginiz, yardımınız ve sağlayacağınız katkılar için teşekkür ederim.

Yüksek Lisans Öğrencisi

Meriç YİĞİT KÖKER

1. BÖLÜM: KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz: ☐ Kadın ☐ Erkek

2. Üniversitede kaçınıcı yılınız?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 4'ün üzeri

3. Genel Akademik Not Ortalamanız (GANO) kaçtır?

☐ 1.80 altı ☐ 1.81 - 2.50 ☐ 2.51 - 3.50 ☐ 3.51 ve üstü

4. Mezun olduğunuz lise türü:

☐ Güzel Sanatlar Lisesi- Konservatuar ☐ Diğer

5. İnternette (oyun/sosyal ağ/mesajlaşma/web kullanımı) günlük ortalama geçirdiğiniz süre ne kadardır?

☐ 1 saatten az ☐ 1-2 ☐ 3-4 ☐ 5-6 ☐ 7 saat ve üzeri

6. Çalgı çalışmaya günde ortalama ne kadar zaman ayırıyorsunuz?

☐ 1 saatten az ☐ 1 saat ☐ 2 saat ☐ 3 saat ☐ 3 saatten fazla

TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki maddelerde sosyal ağlar, anlık mesajlaşma uygulamaları, çevrimiçi oyunlar ve web sitelerinin kullanımı ile ilgili olası davranışlar tanımlanmaktadır. Her bir maddede

tanımlanan davranışları hangi sıklıkta gösterdiğinizi, o davranışın karşısında yer alan en uygun seçeneği işaretleyerek belirtiniz.

Herhangi bir davranış sizin tarafınızdan **hiçbir zaman gösterilmiyorsa "1"**, **nadiren gösteriliyorsa "2"**, **orta sıklıkta gösteriliyorsa "3"**, **çok sık gösteriliyorsa "4"**, **her zaman gösteriliyorsa "5"** seçeneğini işaretleyiniz.

DAVRANIŞLAR	SIKLIK				
	1	2	3	4	5
Sosyal Ağ Kullanma					
1.Sosyal ağlarda olmadığım zamanlarda, en son bağlandığımda yaptıklarımı düşünüyorum.					
2.Daha önemli işlerim olmasına rağmen sosyal ağlarda geçirdiğim süreyi arttırmak istiyorum.					
3.Sosyal ağlarda harcadığım zamanı azaltmaya yönelik çabalarım başarısızlıkla sonuçlanıyor.					
4.Sosyal ağlarda zaman harcarken dikkatimin dağıtılması beni rahatsız ediyor.					
5.Sosyal ağ hesaplarımı kullanım sürem hakkında çevremdekilere doğru bilgi vermiyorum.					
6.Yaşamımla ilgili olumsuz düşüncelerden kurtulmak için sosyal ağlara bağlanıyorum.					
Anlık Mesajlaşma					
1.Anlık mesajlaşma ortamları dışında iken, sonradan bu ortamlarda yazacaklarımı hayal ediyorum.					
2.Önemli bir işim olmasına rağmen kendimi genellikle mesajlarımı kontrol ederken buluyorum.					
3.Anlık mesajlaşma uygulamalarını kullanmadığım zamanlarda huzursuz oluyorum.					
4.Anlık mesajlaşma uygulamalarını kullanırken çok zaman harcıyorum.					

5.Arkadaşlarımla anlık mesajlaşmalarla iletişim kurmayı, onlarla yüz yüze görüşmeye tercih ediyorum.						
6.Yalnızlık hissettiğim anlarda anlık mesajlaşma uygulamalarını kullanıyorum.						
Çevrimiçi Oyun Oynama						
1.Çevrimiçi oyun oynamadığım anlarda, sonraki oyunda uygulayacağım stratejileri planlıyorum.						
2.Çevrimiçi oyun oynarken harcadığım süreyi biraz daha arttırmak istiyorum.						
3.Çevrimiçi oyun oynayabilmek için uykusuz kaldığım geceler oluyor.						
4.Çevrimiçi oyuna bağlanma sorunu yaşadığımda kendimi huzursuz hissediyorum.						
5.Çevrimiçi oyun oynama sürem hakkında çevremdekilere doğru bilgi vermiyorum.						
6.Gerçek hayatta karşılaştığım sorunları unutmak için çevrimiçi oyun oynuyorum.						
Web Siteleri Kullanma						
1.Web sitelerinde gezinmediğim zamanlarda, daha sonra eriştiğimde yapacaklarımı hayal ediyorum.						
2.Web sitelerinden çıkmam gereken anlarda "bir dakika daha" diyerek gezinmeye devam ediyorum.						
3.Geç saatlere kadar web sitelerinde gezindiğim için uykusuz kalıyorum.						
4.Web sitelerinde gezinirken başkaları tarafından rahatsız edildiğimde sinirleniyorum.						
5.Web sitelerinde, planladığım süreden daha fazla süre geziniyorum.						
6.Web sitelerinde gezinmek için derslerimi ihmal ediyorum.						

ÇALGI PERFORMANS YÖNETİMİ ÖZ YETERLİLİK ALGISI ÖLÇEĞİ

	1: Kesinlikle katılmıyorum/Bana hiç uymuyor, 2: Katılmıyorum/Bana uymuyor, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum/Bana uyuyor, 5: Kesinlikle katılıyorum/Bana tamamen uyuyor					
A	KARİYER YÖNETİMİ Çalgı performansıyla ilgili ulaşmayı istediğim kariyer hedefinde,	1	2	3	4	5
1	Uzun vadeli hedefler belirlerim.					
2	Kendimi ara ara gözlemler ve hedeflerim doğrultusunda yeni değerlendirmeler yaparım.					
3	Performansımın değerlendirilmesi için alanında uzman kişilerden destek alırım.					
4	Çalgı tecrübeyle ilgili eksiklerimi ve ihtiyaçlarımı fark eder ve kariyer hedeflerimi bu doğrultuda planlarım.					
5	Müzikal eksiklerimi ve ihtiyaçlarımı fark eder ve kariyer hedeflerimi bu doğrultuda planlarım.					
6	Belirlediğim hedeflerin gidişatı ile ilgili değerlendirme yaparım.					
7	Sanatsal ve bilimsel etkinliklerde yer alırım.					
8	Alanımda çıkmış yazılı kaynakları düzenli olarak takip ederim.					
9	Karşıma çıkan kariyer fırsatlarını lehime çeviririm.					
B	ZAMAN YÖNETİMİ Çalgı performansıyla ilgili yapılması gereken işlerde zamanı etkin kullanabilmek için, günlük olarak ya da ileriye dönük olarak,					
10	Çalışmalarımın ayrıntılı olarak zamansal bir programla göre planlarım.					
11	Çalışma planımda yaşadığım olumlu ve olumsuz koşullara bağlı olarak, hedef-zaman ilişkisini tekrar yenilerim.					
12	Çalışmalarımda belirlediğim zamana bağlı kalırım					
13	Çalgı çalışmalarına ayırdığım zamanı etkin şekilde kullanırım.					
14	Çalışma planımın dışında oluşan boş zamanı, olumlu yönde kullanmak üzere değerlendiririm.					
15	Çalışma planıma uyamadığım durumlarda kaybettiğim zamanı telafi ederim.					

16	Çalışmamı zamansal olarak böleceğini düşündüğüm olumsuz durumları engellerim.					
C	SAHNE YÖNETİMİ Performansımı gerçekleştirdiğim bireysel ve toplu sahne ortamlarında,					
17	Kendimi içsel ve fiziksel olarak denetleyebilirim.					
18	Kendimden emin bir performans sergilerim.					
19	Sahnede performans sergilerken gerginlik hissettiğimde bununla baş edebilirim.					
20	Performans sırasında oluşan olumsuz koşullar ile baş edebilirim.					
21	Sahnenin fiziki ve akustik özelliğini algılar ve bunu performansımda etkili bir şekilde kullanırım					
22	Ön hazırlıklarımı (gevşeme, akort, materyal yerleşimi) etkin düzeyde yaparım.					
23	Kendimi sahnede seyirci ile bütünleştiğimi hissedirim.					
24	İzleyici ile müzikal bir iletişim kurarım					
D	ÇALGI ÇALIŞMA YÖNETİMİ					
25	Çalgı çalışmalarına ayırdığım zamanı yeterli bulurum.					
26	Çalışmalarında öğretici materyalleri etkin bir şekilde kullanırım.					
27	Çalışmalarımı düzenli olarak yürütürüm.					
28	Çalışma odamdaki ortamı kendime uygun hale getiririm					
29	Çalışmalarımı dış (okul, vs) ortamda da etkin bir şekilde sürdürürüm.					
30	Çalışmalarımın kesilmesine izin vermeden çalışmalarımı saatlerce sürdürebilirim					
31	Çalışma öncesi ısınma ve gevşeme için ön hazırlık yaparım.					
32	Çalışma esnasında ve sonrasında kendimi genel olarak değerlendiririm.					
33	Çalışmalarımın bir uzman tarafından düzenli olarak yürütülmesine dikkat ederim					
34	Çalışmada düzenin çok önemli olduğunu bilirim					

35	Çalışmalarında teknik ve müzikal becerilerini sürekli gözlemler ve değerlendiririm.					
36	Çalışmalarında yaşadığım geçici ya da uzun süreli rahatsızlıklar ile baş edebilirim.					
37	Çalışmamı organize etmek için notlar alırım.					
38	Çalışmamda belirlediğim hedefi gerçekleştirmeden çalışmamı sonlandırmam.					
39	Çalışırken dış etmenlerin çalışmamı aksatmaması için önlemler alırım.					
E	YÜRÜTÜCÜ BİLİŞ VE MOTİVASYON YÖNETİMİ					
40	Önüme çıkan engelleri aşabilirim.					
41	Karşılaştığım/karşılaşabileceğim olumsuz durumlarda kendi becerilerimi tekrar değerlendirip kariyer planımı lehime çevirebilirim.					
42	Şimdiye kadar edindiğim müzikal bilgi, kişisel beceri ve donanımlarımın ilerlememde engel taşımadığını bilirim					
43	Kendimi gelmek istediğim yerde olduğumu hayal ederim / Kendimi olmak istediğim yerde görebiliyorum.					
44	Kısa ve uzun vadeli hedeflerim doğrultusunda yaşadığım olumsuzlukla baş edebilirim.					
45	Kendimi sık sık takdir ederim.					
46	Yaşadığım olumsuzluklarda şevkimin kırılmasına izin vermem.					
47	Çalışmalarımı planladığım şekilde tamamladığımda kendimi ödüllendiririm.					

EK 3: Ölçek Kullanım İzinleri

Ölçek Kullanım İzni

Gelen Kutusu

13 May 2024 Pzt 22:35

Meriç Yigit Koker

Merhaba Ümit Bey, Ben Meriç YİĞİT KÖKER. Uludağ Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümünde yüksek lisans yapmaktayım. İzininiz olursa Çalgı Performans Yönetimi Öz

14 May 2024 Sal 11:42

Umit Kubilay CAN

Alici: ben

Meriç merhaba,

tabi, kullanabilirsiniz.

tezinizde başarılar dilerim.

Ölçek kullanım izni

Gelen Kutusu

10 May 2024 Cum 02:56

Meriç Yigit Koker

Merhaba Fatih Bey, Ben Meriç YİĞİT KÖKER. Uludağ Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümünde yüksek lisans yapmaktayım. İzininiz olursa Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği

10 May 2024 Cum 15:36

Fatih AYDIN

Alici: ben

Sayın Meriç Yigit KOKER ;

Çalışmanız kapsamında ölçeği memnuniyetle kullanabilirsiniz, başarılar dilerim.

Ölçeğin yer aldığı tezin bağlantısı:

<https://toad.halileksi.net/olcek/teknoloji-bagimlilik-olcegi-tbo/>

Sayfa 91 ve 92 ölçek , puanlaması ise sayfa 30 ve 31 "Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması" konusunun altında

Ölçek, madde puanlaması, geçerlik ve güvenirlik çalışması gibi bilgileri içeren ayrıntılı doküman ayrıca ekte bulunmaktadır.

Ölçek maddelerinin puanlanmasında, tersine puanlama bulunmamaktadır.

Kolaylıklar dilerim

ÖZ GEÇMİŞ

ÖZ GEÇMİŞ			
Adı-Soyadı	Meriç		Yiğit Köker
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce		
Eğitim Durumu	Başlama - Bitirme		Kurum Adı
Lise	2001	2005	Kadriye Kemal GÜREL Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
Lisans	2005	2009	Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği
Yüksek Lisans	2022	2025	Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Doktora			
Çalıştığı Kurum	Başlama - Ayrılma		Çalışılan Kurumun Adı
1.	2009	2013	Kastamonu Devrekani Şenlik Mustafa Kaya Yatılı İlköğretim Bölge Okulu
2.	2013	2016	Balıkesir Susurluk Anadolu Lisesi
3.	2016	2023	İstanbul Çekmeköy Ömerli Hikmet Tevfik Ataman Çok Programlı Anadolu Lisesi
4.	2023	halen	Manisa Kırkağaç Bostancı Ortaokulu
Yayınlar:	Yiğit Köker, M., ve Onuray Eğilmez, H. (2024). Prodigies Music müzik eğitimi uygulamalarının uzman uygulayıcı görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. <i>Journal of Uludag University Faculty of Education</i> , 37(1), 109-132. https://doi.org/10.19171/uefad.1367337		
		Tarih İmza Adı-Soyadı	